

DRAUGAS

2ND CLASS
MAY 21 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖ - MAY 21, 1993

Nr. 97

Žinios iš Lietuvos - Elta

Lietuviai mokysis Rusijos karo mokyklose

Vilnius, gegužės 20 d. (Elta) — Rusijos kariuomenė iš Lietuvos bus išvesta iki šių metų rugpjūčio 31 dienos, užtikrino Rusijos gynybos ministras generolas Pavel Gračev gegužės 18 d. Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje. Per dvi generolo Gračev vizito Lietuvoje dienas apsvaistytas ir suderinta aštuoniolika principinių pozicijų.

Rusijos gynybos ministras taip pat pasakė, kad Rusija galėtų parduoti Lietuvoje esančią karinę techniką, ginkluotę bei kitą turtą. Iš Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos gautas sąrašas ginklų, kuriuos ji norėtų įsigyti. Jame nėra pagal tarptautinius susitarimus draudžiamų prekių. Tačiau Rusijos gynybos ministerija neturi teisės prekiauti ginklais — tai priklauso vyriausybei. Pavel Gračev tikisi, kad Rusijos premjeras pasirašys atitinkamą potvarkį. Jo projektas jau paruoštas.

Gen. Gračev pažymėjo, kad ginkluotė Lietuvai gali būti parduodama pagal tokias pat sąlygas, kaip ir kitoms šalims, be to, pasaulinėje rinkoje esančiomis kainomis.

Vizito metu susitarta, kad bus siekiama pasikeisti kariniais atšakais, kad Lietuvos jaunuoliams bus sudarytos sąlygos baigti mokslus Rusijos karo mokyklose, kad ir ateityje Lietuvos Krašto apsaugos ministerija galės siūsti klausytojus į Riazanės oro desantininkų ir Kaliningrado karinę jūrų mokyklas.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, gynybos min. Gračev pabrėžė, kad iki 1995 metų Rusija sumažins kariuomenę iki 1.5 milijono. Jis paneigė pranešimus, kad balandžio mėnesį vykusiose manevruose buvo repetuojama, kaip per dvi dienas okupuoti Baltijos valstybes. Rusijos piliečių teisės užsienyje, taip pat ir Baltijos valstybėse, turi ginti ne kariškiai, o politikai ir diplomatai, pasakė gen. Gračev.

Nuo liepos mėnesio: į užsienį — tik su lietuvišku pasu

Migracijos departamentas pranešė, kad nuo šių metų liepos 1 dienos Lietuvos piliečiai galės vykti į visas užsienio valstybes tik su Lietuvos Respublikos piliečių pasais, vaikų kelionės dokumentais.

Iki to laiko į NVS šalis, Azerbaidžaną, Gruziją, Moldovą, Estiją ir Latviją laikinai galima važiuoti su Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimu (arba pažymėjimu apie apsisprendimą priimti pilietybę). Kartu reikia turėti buvusį Sovietinės Rusijos vidaus pasą.

Sumažėję gimimai
nebeužtikrina ateities

Sumažėjęs gimstamumas Lietuvoje jau nebeužtikrina natūralios kartų kaitos. Daugiau kaip pusė šeimų augina tik po vieną vaiką. Lietuvoje gyvena per 800,000 pensininkų ir per 200,000 invalidų. Moterų yra

apie 200,000 daugiau, negu vyrų.

Šiuos faktus gegužės 19 d. Seime įvykusioje spaudos konferencijoje pateikė Lietuvos Tarptautinių šeimų metų (1994) komiteto pirmininkas, Seimo narys Juozas Nekrošius. Jis pabrėžė, kad visuomenės senėjimas, mažas gimstamumas, ankstyvos mirtys, emigracija ir kitos priežastys, susijusios su ekonomine krize, gali sukelti reiškinį, pradžingus tautai, jos genofondui. Būtinai, pasakė J. Nekrošius, suformuoti valstybės demografinę politiką.

Beveik baigta pavasario
sėja

Nors ir buvo didelių būgštavimų, pavasario sėja daugelyje Lietuvos rajonų vyko palyginti organizuotai ir sklandžiai. Dar neįpusėjus gegužės mėnesiui, pagrindinių kultūrų sėja iš esmės baigta. Dar sodinamos bulvės, sėjamos šilumą mėgstančios daržovės, kukurūzai. Gegužės 10 d. Statistikos departamento duomenimis žemės ūkio bendrovės ir valstybiniai ūkiai buvo apseję 89% numatytos apsejimo sėjos, o 2-3 ha žemės savininkai — 28% bendro sėjos ploto.

Vykdančią reformą, pakito žemės ūkio gamybos sudėtis ir vadinamieji gamybiniai vienetai. Buvę kolūkiai ir valstybiniai ūkiai suskilo į kelias, dažnai silpnas bendroves. Šį pavasarį pradėjo naujai ūkininkauti daugiau kaip 10,000 žmonių, tačiau dažnas nėra tam tinkamai pasirėngęs. Kai kur žemės gražinimo ar nuomos darbai užsėtę, kilo ginčų. Todėl tam tikri plotai gali likti neužsėti. Tačiau tai nėra masinis reiškinys.

Lietuvos ekonominiai
rodikliai

Palyginus su tuo pačiu mėnesiu pernai, šimet balandžio mėnesį pramonės produkcija sumažėjo 42 procentais, bet palyginus su šiuo metų kovo mėnesiu, ji padidėjo 7.2%. Tokį padidėjimą lėmė naftos produktų gamyba. Balandžio mėnesį energetikai vartotojams pateikė 2.3 kartus daugiau naftos, negu kovo mėnesį.

Transporto įrenginių gamyba per mėnesį padidėjo beveik 200%, odinių dirbinių — 36%, elektrinių mašinų — 13%. Tačiau daugiau nei per pusę smuko metalo atliekų perdėrimas, tekstilės, 38% — medicinos prietaisų gamyba.

Lietuvos eksportas balandžio mėnesį aplamai padidėjo 2.4 procentais, nors į Vakarų valstybes eksportas sumažėjo nuo 20% kovo mėnesio iki 13% balandžio mėnesio. Į Latviją, Estiją, Gruziją eksportuota 10% daugiau, nei kovo mėnesį.

Infliacija Lietuvoje sausio-balandžio mėn. siekė 83%.

Balandžio mėnesį vartojamųjų prekių ir paslaugų kainos padidėjo 25% — daugiausia šiais metais.

Balandžio mėnesį labiausiai pabrango mėsa ir jos produktai — 53%, cukrus ir žuvis — 34%, kiaušiniai — 27%, pieno produktai ir miltai — po 21%, vaistai — 61%.

Rusija už naftą skaitys
pasaulines kainas

Iki šiol iš Rusijos energetikos žaliavų perkantioms Pabaltijo valstybėms buvo taikoma kainos nuolaida. Nuo gegužės 1 d., kaip aiškėja iš Rusijos ministrų tarybos pirmininko Vladimir Černomyrdin nutarimo, energetikos žaliavos, tarp jų ir naftos produktai, dujos, akmenys anglis užsienio pirkėjams bus parduodamos tik pasaulinėmis kainomis. Šios kainos bus nustatomos kiekvieno mėnesio 15-tą dieną. Reikės mokėti ir Rusijoje galiojančius muitus mokesčius. Dar neaišku, kaip tą pasaulinę kainą suprasti: ar tai kaina biržose, ar kaina su transporto išlaidomis. Iki šiol transporto išlaidas apmokėdavo Rusija.

Vagnorius: Rudenį gali reikti
referendumo dėl
pasitikejimo valdžia

„Mes negalime taikstyti su tuo, jog Vyriausybė per pusę metų tris-keturis kartus pablogino žmonių gyvenimo lygį“, pareiškė Seimo narys, buvęs premjeras Gediminas Vagnorius vakar Seimo opozicijos spaudos konferencijoje.

Pagrindinė priežastis, dėl kurios toliau sparčiai smunka gyventojų gyvenimo lygis, jo nuomone, yra ta, kad „vidurių kelio sustabdymo ekonominė reforma“. Pasak ekspremjero, vyriausybė nieko nedaro finansų, pinigų, žemės reformos, privatizacijos srityse. „Apkritai dabartinės politikos pagrindinis bruožas yra tas, kad jokios politikos nėra“, liūdnai pironizavo jis.

G. Vagnorius nuomone, dabartinė socialinė-ekonominė būklė jau priskirtina prie problemų, keliančių didžiulį pavojų valstybei. Jis kvietė Seimo daugumą sėsti prie diskusijų stalo ir parengti bendrą veiksmų planą, kaip išeiti iš susidariusios padėties. „Jei iš šiuos siūlymus nebus atsižvelgta, mes neatmetame galimybės dar šį rudenį pakviesti Lietuvos žmones į referendumą dėl pasitikejimo ar nepasitikejimo vykdoma politika“, pasakė Gediminas Vagnorius.

Miestų savivalda dar neturi
teisinio pagrindo

Vakar Kaune įvyko Lietuvos Didžiųjų miestų sąjungos III suvažiavimas. Šios sąjungos nariai yra Alytus, Kaunas, Klaipėda, Marijampolė, Šiauliai ir Vilnius. Sąjunga padeda rengti įstatymų projektus, rūpinasi savivaldybių darbų tobulinimu. Suvažiavime buvo pabrėžta, kad savivaldai veikti Lietuvoje dar nesukurtas teisinis pagrindas, todėl miestų valdžios ir valdymo struktūros veikia nepakankamai efektyviai. Neįteisinta savivaldybių nuosavybė, jos neturi galimybių savarankiškai sudarinėti biudžetą.

Suvažiavimas į Didžiųjų miestų sąjungą priėmė Panevėžio miestą.

Suvažiavime kalbėjo prezidentas Algirdas Brazauskas ir Seimo opozicijos vadas prof. Vytautas Landsbergis.

Prez. Bill Clinton trečiadienį su viceprez. Al Gore atvyko į JAV Atstovų rūmus numalšinti konservatyvių demokratų sukilimą prieš jo biudžetą. Jie reikalavo daugiau išlaidų mažinimo ir mažesnių taksų mokesčių mokėtojams. Prezidentą ir viceprezidentą lydėjo Kongreso daugumos vadas sen. George Mitchell ir Atstovų rūmų vadas Thomas Foley.

JAV dar neturi gairių šiemet skirstomai užsienio pagalbai

Washington, DC, gegužės 14 d. — JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto posėdyje Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Stephen Oxman pranešė, kad JAV dar neturi gairių šiemet skirstomai užsienio pagalbai. Jis pabrėžė, kad JAV dar neturi gairių šiemet skirstomai užsienio pagalbai. Jis pabrėžė, kad JAV dar neturi gairių šiemet skirstomai užsienio pagalbai.

Clinton galės konstatuoti, kad Rusija yra padariusi pakankamai pažangos savo kariuomenės išvedimo atžvilgiu. Paklaustas, ar jo nuomone, prezidentas galės tai padaryti, S. Oxman pasakė, jog jis negalėtų pasakyti, ar Rusija padarė pakankamai pažangos. Tačiau, rašoma LB paruoštame pranešime, tenka pastebėti, kad visuose trijuose Pabaltijo kraštuose Rusijos kariuomenė yra tik pusė tiek, kiek pernai buvo, bet Latvija ir Estija dar neturi derybų su šiomis šalimis balandžio mėnesį.

Nenustatyta pagalbos
teikimo politika

Bet Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Stephen Oxman pranešime didžiausią susirūpinimą sukelia tai, kad atrodo, jog Clinton administracija dar iki šiol nėra rimtai persvarčiusi, ką ji nori pasiekti, teikdama pagalbą Lietuvai, rašoma LB paruoštame pranešime. Jau einamas aštuntas 1993 biudžetinių metų mėnuo, ir dar nėra pagal Kongreso įsakymą reikalaujamo strateginio plano, ko norima pasiekti teikiama pagalba. Trūksta žinių ir kaip iki šiol buvo panaudojamos Lietuvos skiriamos lėšos.

LB pranešime nurodoma, jog Lietuvos rėmėjams gali būti įdomu žinoti, kad 1993 biudžetiniai metais JAV nutarė Made-donijoje išleisti 10 milijonų dolerių demokratizavimo ir privatizavimo programoms, nors JAV net nėra pripažinusi Made-donijos, kaip valstybės. „Tai akivaizdžiai prieštarauja JAV valdžios kietai pozicijai Lietuvos atžvilgiu 1990-1991 metais, kai Lietuvai Amerikos pagalba buvo kritiškai reikalinga, bet nebuvo duodama, nes prezidentas Bush nepripažino Land-sbergio vyriausybės. Be amerikiečių Lietuvos rėmėjų spaudimo“, rašo LB Visuome-ninių reikalų taryba savo pranešime, „yra aišku, kad

Pagalba sąlygota
kariuomenės išvedimu

Atsakydamas į pirmininko Lee Hamilton klausimą, S. Oxman pareiškė, jog jis nesitiki, kad Rusijos kariuomenė bus visai išvesta iš Pabaltijo šalių iki šių metų pabaigos. Kai pernai Kongrese buvo patvirtintas pagalbos Rusijai įstatymas, jis buvo prarastas su vadinamąja Byrd pataisa, kad pagalbos teikimas priklausys nuo to, ar iki š.m. birželio 1 d. prezidentas

Lėšos žemės ūkio
studentų pasikeitimui

Washington, DC, gegužės 18 d. — JAV užsieniui pagalbą skirstanti įstaiga USIA paskyrė 44,819 dol. National Future Farmers of America fondui, Madison, Wis., kad šis JAV žemės ūkio studentus remiantis fondas pravestų agrikultūros mokslą skatinančius pasikeitimus tarp JAV žemės ūkininkavimo studentų ir Gruzijos, Latvijos ir Lietuvos žemės ūkio pramoninkų.

Pagal šią programą, kuri vyksta USIA Samantha Smith jaunimo pasikeitimo programos rėmuose, 17 studentų iš minėtų trijų šalių atvyks į JAV 1993-1994 mokslo metams. Po trumpo susipažinimo Washing-tone, atvykusieji studentai išvažins į įvairius JAV miestus, kur mokslo metų eigoje gyvens amerikiečių šeimose, vykdydami vienerių metų stažuotę žemės ūkio pramonės srityje.

Mokslo metų vidury visi suvažiuos į Madison, Wis., kur Wisconsin universitete 4-6 savaites klausys kursų žemės ūkio menedžmento mokslų, marketingo ir privačių įmonių organizavimo srityse. Tuomet sugrįžę į stažuotės vietas pratęsiąs gilins gautas žinias.

Pagal šią programą 15 JAV žemės ūkio studentų išvyks į Lietuvą ir Latviją atlikti tarp 3 ir 12 mėnesių trunkančias stažuotes tų šalių valdžios įstaigose, privačiose žemės ūkio įstaigose bei ūkiuose.

„pabrėžė techninę pagalbą socialinėms paslaugoms Rytų Europoje. Vengrijoje USAID skyrė priedines lėšas apmokėti kuro išlaidas mažai pajamų turintiems vartotojams“. LB pridėjo savo klausimą: „Lietuvos rėmėjai turėtų paklausti, kodėl nebuvo tokios pagalbos Lietuvai praėjusią žiemą?“

„Bet amerikiečiai Lietuvos rėmėjai gali pasidžiaugti tuo, kad naujoji administracija priėmė idėją, kurią LB propagavo jau metus su puse. Kad pagreitintų Rusijos dalinių išvedimą iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, Clinton administracija perorganizavo 1993 metų biudžetą skiriamą 1.8 bil. dol. pagalbą Rusijai ir NVS šalims, kad iš tų lėšų būtų statomi butai iš Pabaltijo išvedamiems rusų karininkams“. Jei Clinton administracija pajęgs įtikinti Kongresą paskirti dar 1.8 bil. dol. priedinių lėšų 1993 biudžetui, gali būti, kad JAV galės pastatyti porą tūkstančių tokių butų iki 1993 gruodžio mėn., užuot tik iš pradžių prez. Clinton siūlytų 450 butų išbandomą planą. JAV ambasadorius Maskvoje Strobe Talbott sako, kad ši programa asmeniškai rūpi prez. Clintonui, ir kad stengiamasi neįjungti butų statymo su kariuomenės išvedimu.

KALENDORIUS

Gegužės 21 d.: Valentas, Viktorija, Vaidevutis, Vydmina.
Gegužės 22 d.: Rita, Julija, Aldona, Eimantas.

ORAS CHICAGOJE

Penktadienį saulė tekėjo 5:25, leis 8:09. Temperatūra dieną 62 F (17 C), ryte giedra, po pietų debesuota, naktį 41 F (5 F).
Šeštadienį saulė teka 5:24, truputį šilčiau, giedra.

SPORTO APŽVALGA

ŠARŪNO MARČIULIONIO RŪPESČIAI

Lietuvių Prekybos rūmai, minėdami savo veikimo 60 m. sukaktį, pagerbė krepšininką Šarūną Marčiulionį „Man of the Year“ žymeniu, kuris buvo įteiktas gegužės 16 d. Martini-que pokylių salėje, Evergreen Park, IL, Chicagos priemiestyje. Štai Petro Petručio pasakojimas su Š. Marčiulioniu.

— Esi, Šarūnai, iškylus tarptautinio masto krepšininkas, o taip pat ir, sakyčiau, savotiškas rūpintojėlis. Pats rūpiniesi Lietuvos krepšinio prieaugliu, rūpiniesi ir Lietuvos našlaičiais. Pirmiausia prašyčiau papasakoti apie Tavo įsteigtą Vaikų fondą.

— Mano įsteigtas fondas veikia Lietuvoje ir JAV-se. Tačiau surinkti pinigų yra lengviau šioje krašte. Veikiant JAV, stengiamasi vietinių žmonių, prekybos bei pramonės firmų dėmesį atkreipti į esamą padėtį Lietuvoje.

— Prašyčiau kiek plačiau supažindinti su Vaikų fondo veikimu.

— Žinote, padėtis Lietuvoje nėra lepanti. Daug yra invalidų ir prigimties nuskriaustų vaikų. Jeigu mes nesirūpiname, jei jų neparemsime šiame sunkiame laikotarpyje, mes labai daug prarasime. Aš manau, kad mes galime ypač padėti tiems, kuriems reikalinga būtina medicininė pagalba. Lietuvoje yra labai daug luosų vaikų. Taipgi turi būti atkreiptas dėmesys ir į Lietuvoje veikiančių vaikų namus ir daugiavaikės šeimas. Labai gerai, kad čia veikia „Lietuvos Vaikų Viltis“, „Saulutė“ ir kitos Amerikos lietuvių įsteigtos organizacijos. Mes globojame Jonyno vardo aklųjų mokyklą, veikiančią Vilniuje. Turiu pasakyti, kad šiai mokyklai labai daug ko trūksta. Jos veikimas, lyginant su Vakarų pasauliu, prilįgsta Akmens amžiui. Mes planuojame pirkti įvairių aparatūrą. Jiems būtina reikalinga ir paprasčiausių dalykų: pavyzdžiui: aprangos, avalynės, nekalbant jau apie kitus, JAV visiems įprastus reikmenis. Mes ieškome geradarių, kurie galėtų dovanoti atliekamų arba jiems visiškai nereikalingų, dalykų. Esame užmezgę neblogus santykius su medikamentų, žaislų gamybos

ir kitomis firmomis. Taip pat kreipiamės ir į privačius asmenis, ypač tuos, kurie mane pažįsta iš krepšinio aikštės.

— Ar Jūs bendraujate su JAV lietuvių organizacijomis? Sakysime, Lietuvos Bendruomenė, „Lietuvos Vaikų Vilties“ komitetu ir kt.

— Aš santykiu su lietuvių organizacijomis. Praėjusią žiemą man teko lankytis Čikagos lietuvių „Seklyčioje“ ir čia artimiausio susipažinti su „Lietuvos Vaikų Vilties“ veikimu. Taipgi santykiu su amerikiečių organizacijomis. Visa bėda, kad man labai trūksta laiko.

— Atrodo, kad paties vadovaujama fondui labai reikalinga talka ir darbo jėga?

— Būtų labai gerai, kad žmonės galėtų pagelbėti ir skirti bent dalį savo laisvalaikio. Taip sakant, padėti ne man, bet Lietuvos vaikams ir pačiai Lietuvai. Man atrodo, kad didžiausias atlyginimas būtų pamatyti tuos vaikus sveikus ir užaugusius.

— Man teko išgirsti, kad šio vakaro pelnas skiriamas Tavo vadovaujamam fondui, tiesa?

— Malonu apie tai girdėti. Tai būtų didelė paspartis. Tačiau mūsų pagrindinis tikslas yra atkreipti žmonių dėmesį, paaiškinti jiems, kokia yra padėtis Lietuvoje. Čia, JAV-se yra labai geras gyvenimas, o Lietuvoje yra labai daug trūkumų.

— Ačiū Tau, Šarūnai, už pasikalbėjimą ir priėmimą mūsų geriausių linkėjimų.

Kalbėjosi Petras Petrutis

Futbolas Čikagoje

IR PRIEŠ „PEGASUS“ LYGIOSIOS

Praėjusį sekmadienį, gegužės 16 d., „Lituanica-Liths“ komanda žaidė ketvirtąsias šio sezono pirmenybių rungtynes. Rungtynės vyko Lemonte. Priešininkas — pavasario rate išskirtinai stipri „Pegasus“ komanda. Ji sukombinuota daugiausia iš universitetų futbolų stipendininkų-žaidėjų, kurie pavasarį universitetuose nerungtyniauja. Ir dar pastiprinta keliais

žaidėjais iš profesionalų „Power“. Tai jiems lengva įvykdyti, nes turi pajėgius rėmėjus. Su tokia komanda susitikus aikštėje, net ir vieno taško be kruvino prakaito negausi.

Prasidėjus žaidimui, „Pegasus“ užspaudė mūsų vartus ir po keleto pavoju šūvių, 12 minutėje su galva įšodino pirmąjį įvartį.

Antrojo puslaikio 20 minutėje iš tolimes baus, vykdytos beveik iš lygiagrečių padėties su vartais, Artūras Savukynas, preciziškai nutaikęs, pasiuntė kamuolį po „Pegasus“ vartų viršutį ir rezultata išlygino — 1:1. Žiūrovai, nors ir labai patogiai įsitaisę sėdėti ar net guleti atšlaitėje, šoko, kaip igelti — ploti ir šaukti: „Bravo, LITHS!“

Nors žaidimo metu buvo pastebimas šoks toks „Pegasus“ pavienių žaidėjų pranašumas, bet „Liths“ vyrai sužaidė komandiniai tvirtiau ir lygiosios visai užtarnautos. Visi mūsikiškai jomis džiaugėsi, tik kiek nepatenkintas svečių priėmimo „ministras“ Leonas Juraitis, nes žaidimo metu ne viena gyva dvasia nepasirodė prie vaišių stalo, kur jo simpatingos šeimininkės vos nesusalo pavasario viduryje...

Šis sekmadienį, gegužės 23 d., „Liths“ vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš lenkų „Royal Wawel“. Rungtynės vyks Archer Park, 4900 South Kilbourn Ave. Rungtynių pradžia 3 val. p.p. Rezervas žais 1 val. p.p.

Veteranai žais šeštadienio vakarą, 5 val., prieš ukrainiečių „Wings“. Šio sezono pirmenybių rungtynių yra tik vienas ratas. Kiekvienos rungtynės, kiekvienas taškas labai svarbus, nes revanšui nebus progos. O pavasario tie taškai labai sunkiai gaunami, nes komandos rungtyniauja geriausiais sūstatais. Šį sekmadienį pirmenybės vyks visu intensyvumu, nes Metro lygos visos komandos jau iškrito iš taurės varžybų. Paskutinieji „Eagles“ pralaimėjo Milwaukee „Bavarians“ 5:4.

J.J.

Jachta „Lietuva“ Sydnyo uoste. Australijoje lankymosi metu. Iš k. — Australijos Karo laivyno pareigūnas commander Algis Dičiūnas, jachtos kapitonas St. Kudzevičius, jo padėjėjas R. Ramanauskas, Priėmimo komiteto narys V. Šlėteris, Australijos Karo laivyno pareigūnas commander Rimas Dičiūnas. Klūpo sturmanas R. Dargis ir svečias iš Lietuvos.

Nuotr. Ant. Laukaičio

PASAULĮ APIPLAUKĘ LIETUVOS BURIUOTOJAI LONDONE

Balandžio 28 dieną Lietuvos buriuotojai atplaukė į Doverio uostą. Jie apsilankė Londone, buvo sustoję kelioms valandoms Londono Lietuvių Katalikų centre, jo svetainėje susitiko su londoniečiais, popietinėmis valandomis svečiavosi Lietuvių namuose, dar spėjo susitikti su keliolika lietuvių, kurie dalyvavo DBLS-gos ir LNB-vės suvažiavimuose. Buriuotojai: L. Limantas, L. Ivanauskas, A. Puslys, S. Kudzevičius (kapitonas), J. Gvazdaitis, R. Ramanauskas, G. Pilaitis, R. Dargis ir bostonietė Reda Veitaitė.

LIETUVOS KREPŠININKĖS SKINASI KELIĄ Į EUROPOS MEISTERES

Europos Moterų krepšinio B o finalai — 1995 metais. Lietuva bando, kad vieni iš tų pusfinalių būtų surengti Lietuvoje — Vilniuje.

Rem. Gaška

Linksmi nusiėmę „Lituanica-Liths“ futbol klubo svečių priėmimo stabas ruošiasi po rungtynių vaišinti žaidėjus ir žiūrovus. Iš k. — Aušra Urbonavičienė, Leonas Juraitis, Laima Glavinskienė ir Rasa Petkevičienė. Nuotr. A. Sunaicio

Puslaikiui įpusėjus, V. Žuromsko stiprus, žemas šūvis tik per plauką prašvilpė pro nebeapsaugomus „Pegasus“ vartus. Gyvas ir permainingas žaidimas laikė žiūrovus, kurių buvo arti 100, tartum prirakintus aikštės atšlaitėje.

Reservo komanda sužaidė tvirtai ir laimėjo rezultatu 1:0. Laimėjo ir veteranai prieš graikų „Hellenic“ 4:1.

RUNGTYNĖS BRIGHTON PARKO APYLINKĖJE

Šis sekmadienį, gegužės 23 d., „Liths“ vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš lenkų „Royal Wawel“. Rungtynės vyks Archer Park, 4900 South Kilbourn Ave. Rungtynių pradžia 3 val. p.p. Rezervas žais 1 val. p.p.

Veteranai žais šeštadienio vakarą, 5 val., prieš ukrainiečių „Wings“. Šio sezono pirmenybių rungtynių yra tik vienas ratas. Kiekvienos rungtynės, kiekvienas taškas labai svarbus, nes revanšui nebus progos. O pavasario tie taškai labai sunkiai gaunami, nes komandos rungtyniauja geriausiais sūstatais. Šį sekmadienį pirmenybės vyks visu intensyvumu, nes Metro lygos visos komandos jau iškrito iš taurės varžybų. Paskutinieji „Eagles“ pralaimėjo Milwaukee „Bavarians“ 5:4.

J.J.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00 Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerate mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Žaidynių paruošimą ir vykdymą atlieka organizacinis pirm. Pranas Gvildys ir varžybinis pirm. Algis Jankauskas (718) 849-2260, komitetai.

ŠALFAS-gos centro valdyba

GIRDĖJAU NAUJIENĄ

Itar-Tass pranešimu, susitarta tarp NHL ir Rusijos ledo ritulio federacijos dėl Rusijos žaidėjų dalyvavimo pasaulio čempionate (jų draudimas kainuos federacijai apvalia suma). Visi sportininkai sutiko atstovauti Rusijai, jei jų komandos nepateks į Stenlio taurės finalą. Įdomiausia, jog tarp rusų — ir D. Kasparaitis. Anot Itar, „kiekvienas iš jų pasirošęs jau balandžio 17 d. būti Miunchene“. Lietuvos ledo

ritulio federacijos prezidentas V. Gudžis paaikšino, jog pernai D. Kasparaitis jau atstovavo Rusijos rinkitinei ir tuo pačiu visam laikui užkirtu sau kelią žaisti Lietuvos komandoje. Tarptautinės ledo ritulio federacijos vadovybė padarytų išimtį, jei jis daugiau neatstovautų svetimam šaliai. Tad viskas priklauso nuo Dariaus. Iš „Lietuvos Sportas“ 1993 m. balandžio 10 d.

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

Val. pagal susitarimą

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166

Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638

Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;

Šeštadieniais pagal susitarimą

Būsimasis krepšininkas Vytukas Balčiūnas susitinka su Šarūnu Marčiulioniu Standard Federal banke. Juos stebi „Golden State Warriors“ komandos atstovas Michael Murphy ir treneris Don Nelson, Jr.

LIETUVIŠKO ŠVIETIMO LIKIMU

Artėjame prie mokslo metų pabaigos. Tai džiugus įvykis ypač moksleivių gyvenime. Prieš jų akis vasaros atostogos ir laisvę, kurią daugelis rašytų didžiosiomis raidėmis ir dar šauktuką pridėtų. Juk labai retas vaikas savanoriškai lankytų mokyklą ir gardžiuotųsi mokslo lobiais, jeigu turėtų pasirinkimą. Amerikos valdžios aukštesniosiose mokyklose kone pusė mokinių išnyksta, nebaigę visų ketverių metų. Vos tik sulaukia šešioliktojo gimtadienio ir jau nesaisto privertinio mokslo įstatymais, jaunuolis apsisprendžia nebegrįžti į mokyklos suolą. Tikime, kad lietuviai tėvai su savo atžalynų šios problemos neturi (arba turi labai retai), nes maždaug šiuo metų laiku į lietuvišką laikraščio puslapius pasipila žinutės, straipsniai, kurie džiaugsmingai ir su pasididžiavimu skelbia, kad dar vienas lietuvių kilmės jaunuolis pakopė mokslo laiptais aukštyn.

Tačiau ne apie amerikietiškas mokyklas norime pakalbėti. Jose mokslo procesas vyksta įprasta, įstatymu nustatyta tvarka, ir vaikas privalo semtis iš mokyklos žinių šaltinio net ir tuo atveju, jeigu visiškai nenori. Lietuviška mokykla — visai kas kita. Jos lankymas priklauso nuo tėvų, o dažnai ir vaiko, laisvę pasirinkimo. Niekas negrasina įstatymo bausmėmis už lietuviškos mokyklos nelygumą. Tik tėvų pasiaukojimo ir savo lietuviškosios tapatybės branginimo dėka šeštadieniais vaikai ir jaunuoliai atsiduria liuanistinėje mokykloje.

Buvo laikai, kai tos šeštadieninės mokyklos išgyveno klesėjimo amžių. Nereikėjo varžytis dėl tų pačių kelių dešimčių mokinių, nereikėjo nuolaidžiuoti tėvams ir pataikauti vaikams, kad dar ir kitą šeštadienį pasirodytų klasėje. Mokytojai galėjo koncentruotis ir mokymo darbe ir vadintis mokytojais, o ne kažkokiais nenakni atlyginamais vaikų saugotojais, turinčiais juos įvairiais būdais užimti šeštadienį rytai.

Kodėl mokinių skaičius sumažėjo ir mokymo lygis krito, buvo daug kartų diskutuota studijų savaitėse, posėdžiuose, suvažiavimuose, spaudoje ir privačiai. Nieko naujo čia pasakyti negalėtume. Tačiau niekas negali paneigti, kad anų stipriųjų šeštadieninių mokyklų mokiniai, dabar jau suaugę, daug kartų panaudoja liuanistinę mokyklą igitas žinias, ypač nuvykę ir laisvą tėvynę arba jai padėdami iš savo gyvenamų kraštų. O liuanistinių mokyklų mokytojai, kurie kadaise palietę jaunų žmonių gyvenimą šeštadieninių mokyklų pamokose, pagaliau jaučiasi šimteriopai atlyginti už savo pasi- aukojimą ir darbą.

Mokyklos — taip pat ir liuanistinės — tikrieji darbo vaisiai pasirodo daug vėliau, mokiniui jau ją palikus, todėl ir tėvai, ir mokytojai turėtų turėti daugiau kantrybės ir nenusivilti, jeigu tuo metu atrodo, kad „vaikas nieko neįmoksta. Visos pastangos — lyg žirniai į

sienu.“ Galbūt pagaliau lietuviškųjų mokyklų nauda vėl pradeda suprasti, nes, JAV LB Švietimo tarybos žiniomis, šiemet mokinių skaičius gerokai paaugo. Tikime, kad šis reiškinys nebus tik meteorolo blyksnelėjimas, o pastovi, vis stiprėjanti šviesa.

Čikagoje ir apylinkėse esame laimingi, turėdami dvi stiprias lietuviškas mokyklas ir taip pat dvi Montessori metodo mokyklėles priešmokyklinio amžiaus vaikams. Lemonte sėkmingai veikia, bene didžiausia Amerikoje, Maironio lit. mokykla, turinti arti 250 mokinių. Šiais laikais tai jau nemažas sėkmingo darbo įrodymas. Neseniai mūsų dienraščio laisvų skyriuje pasirodė kritikos žodžiai šios mokyklos darbo metodikai.

Ką nors kritikuoju, pirma reikia gerai suprasti situaciją. Lituanistinės mokyklos yra savita institucija. Nors jas mes vadiname mokyklomis, bet dažnai jos visiškai to žodžio prasme tokios nėra. Amerikiečiai turi posakį, kad iš „kialulės ausies nepasiusi šilkinio kapšiuo“. Kadangi šeštadienį lietuviškas mokyklas daug priklauso nuo vaikų nusiteikimo mokyklos atžvilgiu, o tėvai greitai linke kapituliuoti prieš užsispyrusį mokyklos nelankytį vaiką, reikia laikytis vidurio kelio: per daug nespaukti prie mokslo, kad neprarastų mokinio. Kadangi šeštadieninės mokyklos išeivijoje veikia kone 50 metų, per tą laiką gerai suvokė savo paskirtį, išmoko prisitaikyti prie esamų sąlygų.

Kita sėkminga lit. mokykla veikia Jaunimo centre. Šiais mokslo metais ji sustiprėjo, sujungus 4 mokyklas į vieną. Nepasitvirtino sujungimo priešininkų būklė: mokslo lygis gan aukštas, drausmė gera, o vaikai saugūs, nepaisant apylinkės nepastovumo. Atrodo, kad po pirmųjų mokslo metų darbas dar geriau sekėsi, nes bus galima iš pasitaikiusių klaidų pasimokyti ir jas taisyti.

Lituanistinė mokykla nėra tik tėvų, į ją leidžiančių savo vaikus, reikalas. Tai visos išeivijos lietuviškoji ateitis. Skaitome, kad kai kurios LB apylinkės „susiporuoja“ su Lietuvos našlaitiniais ir teikia jiems paramą. Tai labai kilnus tikslas, tačiau nemažiau globos reikia ir liuanistinėms mokykloms čia pat, mūsų pašonėje. Kaip būtų gražu, kad LB apylinkių valdybos sutiktų po savo geradariškos sparnu priimti po vieną lietuvišką mokyklą, remtų ją bent morališkai, skatintų savo narius lankyti mokyklos renginius, šventes, įteiktų konkursų laimėtojams kuklias dovanėles, surengtų kokį renginį ir pelną skirtų mokyklai. Siūlome tai ne tik pasvarstyti, bet ir įgyvendinti ateinančiais mokslo metais. LB apylinkių Amerikoje tikrai turime daug daugiau negu liuanistinių mokyklų, tad sunkumų nesidarytų. Laikas investuoti ir į savo ateitį, pasirūpinti lietuviškojo švietimo išeivijoje likimu.

D. B.

PAŽANGA BRAUNASI Į LIETUVĄ

Technikos progresas

VINCAS ŠALČIŪNAS

Kas lankėsi Lietuvoje anksčiau ar seniau, turėjo pastebėti žymius pasikeitimus, palyginti su tuo, kaip ji atrodė prieš daugelį metų: vietoj vienkiamų atsirado didžiuliai ūkiai su naujomis gyvenvietėmis, iš žemdirbystės svorio centras paslinko į pramonę, išnyko kaimai, išaugo miestai ir t.t. Tai natūralūs poslinkiai visame pasaulyje, kuriuos vadiname progresu. Nepaisant santvarkos, progreso neišvengė ir Lietuva. Dalis jo įvyko anksčiau, kita dalis — tik nepriklausomybės atstatius.

Lietuvos miestų centrai, jeigu nebuvo sunaikinti karo metu, mažai pasikeitė, tačiau patys miestai augo, plėtėsi, išdygo priemiesčiai, ypač ten, kur atsirado pramonės židiniai, o kur jie, ten yra reikalingi butai darbininkams. Dėl to Vilniaus, Kauno, Jonavos, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos ir daugelio mažesnių miestų pakraščiuose išliko nauji, daugiausia penkių, devynių ar dvylikos aukštų gyvenamieji namai. Nuo gaisro ar bombų nukentėjusius miestus nauja statyba taip pakeitė, kad jų atpažinti negalima, pvz., Jurbarko, kuriame anksčiau gyvenau. Paprastai miestų ir miestelių gatvės grįstos asfaltu. Platus tinklas aprūpina elektros energija provinciją, miestus, pramonę. Požeminiais vamzdžiais teikiama šiluma butams, įstaigoms, įmonėms.

Nuostabu, kad beveik visi Lietuvos keliai yra asfaltuoti, išskyrus tik Žemaitijos trečiajį, jungiantį Kauną su miesteliu. Tokie keliai dulketi ir duobėti, nes ant jų užpiltas ne asfaltas, o sluoksnis palaidu sutrintų akmenų, kurie, ratų pakelti, lyg perkūnas tranko automobilio apačią. Tačiau Lietuvos autostrados (arba magistralės) savo puikumu kone pralenkia Amerikos greitkelius. Viena jų eina iš Vilniaus pro Kauną į Klaipėdą, o Vilnius-Panevėžys-Ryga magistralė visai nauja. Dabar per Lietuvą tiesiamas, „Via Baltika“ greitkelis sujungs Suomiją su Lenkija ir Vokietija. Geri keliai paskatino įsigyti privačius automobilius, tačiau jų dar daug mažiau, negu Vakaruose. Turbūt nėra Lietuvos kampo, kurio nepasiektum autobusu ar traukiniu. Kai kur darbininkai į kolūkius, ar miestiečiai į savo daržus užmiestyje, vyksta viešu transportu — ir gana pigiai.

Naujoji statyba yra vykdoma

valstybei ar miestui finansuojant, tačiau tenka nustepti, kad daug namų statoma privačiai. Juos statosi aukšti valdžios pareigūnai, arba buvę partijos šulai, arba įvairiais būdais staiga praturtėję nauji milijonieriai. Gana arti teko susipažinti su namų statyba Marijampolėje, kur jų koks šimtas kyla miesto pakrastyje. Tokių ar panašių mačiau ir kitur — visų pilkų plytų, imančių architektūrinių stilių, dviejų aukštų, su šviesiais stogais. Pradėti statyti prieš porą metų, kai kurie jau baigti, bet daugelio statyba yra sustojusi dėl medžiagų trūkumo ir pasunkėjusios ekonominės būklės. Kita naujovė, kad namai statomi ir nuosvose 6 ar daugiau aukštų, sugrūsti vieni prie kito. Esą, geriau turėti pastogę, o daržoves nusipirkti. Šitaip visoje Lietuvoje kyla naujos gyvenvietės, jau ne kolūkių statytos. Pokario metais daugiausia namus statė iš didokų cementinių plytų. Vėliau buvo surastas kitas būdas: jiems statyti: pagamintos cementinės plokštės naudojamos grindims ir luboms, o su įstatytais langais ir durimis sienoms. Stogas dengiamas šiferiu (rumbuota plokštė iš suspausto cemento ir asbesto mišinio). Kai kurios kolūkių gyvenvietės buvo statomos tuo surinkimo būdu. Fabrike gamintos cementinės plokštės ir dabar plačiai naudojamos daugiaaukščių butų ir įmonių statybai. Tokių surinktų butų kokybė labai nusiskundžia jų gyventojai.

Kultūrinė kūryba

Didelė dalis minėto ūkinio ir techninio progreso buvo pasiekta, kol Lietuva dar buvo Maskvos kontroleje. Tačiau nuo 1988 metų tas progresas pakrypo daugiau tautinė ir kultūrinė linkme. Pasinaudodama laisvės jimo prosvaitėmis, tauta pasiryžė panaikinti visa, kas buvo svetimųjų primesta, ir atstatyti, kas prarasta. Vienas po kito emė griūti moliniai ir metaliniai komunizmo stabai, o jų vietoje kilo brangūs tautos simboliai ir paminklai. Tai įvyko per trumpą laiką, ypač po Kovo 11 -sios. Keliaudamas po Lietuvą, jau niekur nemačiau paminklų tarybiniais vadams ar „išlaisvintojams“. Net ir bronzinis Puškinas buvo kažkur „repatruojamas“ iš aikštės prie Gedimino kalno. Buvusios dvikalių vietovių pavadinimų lentos pa-

keistos lietuviškomis, arba bent rusiškas pavadinimas uždažytas. Irašai lentelėse prie įstaigų durų paprastai tik lietuviški. Kur dėl lėšų stygiaus jų negalėta pakeisti, ten iš santrumpos LTSR buvo iškapotos „TS“ ir paliktos tik „L R“ (Lietuvos Respublika). Ir ne vien įstaigų, bet ir parduotuvių iškabos beveik visur tik lietuviškos.

Kauno ir kitų miestų gatvėse girdima tik lietuvių kalba, bet ne Vilniuje ir ne Klaipėdoje, kur svetimų „priemaišų“ nestinga. Pavyzdžiui, Vilniaus senamiestyje niekaip nesusiradus norimos gatvės. Atsipašiau ateinančią jauną moterį — atrodė studentė — ir pasiklausiau. Pradėjusi gražiai lietuvių kalba aiškinti, kur reikia eiti, kur pasukti, staiga sakini nutraukė ir paklausė, ar negalėtų aiškinti baigti rusiškai. Jeigu sostinėje negalima lietuviškai susikalbėti su inteligente, ką benorėti iš kitų, ypač rusų karių šeimų, kurios, net mokedamos lietuviško žodžio neištars. Nepaisant tokių išimčių, atvykusiam labai miela matyti lietuvišką Lietuvą ir girdėti lietuvių kalbą. Atpratus jį girdėti Amerikos gatvėse, iš karto lygi nesugaudai, kur esi, girdėdamas tik lietuviškai kalbant.

Kaip užrašai ir kalba yra tautos lietuviškumo požymis, lygiai taip naujai išdygę kryžiai, rūpintojėliai ir paminklai liudija jos pagarbą savitai kultūrai. Vos tik kiek atlyžo draudimas ir persekiojimai, žmonės ėmė statyti kryžius ne vien šventoriuose, bet ir savo sodybose, aikštėse, kryžkelėse ir vietose, kur komunizmas išliejo lietuvių kraują. Kad kryžiai, rūpintojėliai ir kitokie paminklai tinkamai atstovautų tautos kultūrai, dauguma jų pagamino liaudies drožybos specialistai, tautodailės menininkai.

Niekur pasaulyje nerasi tokios vietos, kur tūkstančiai — gal ir dešimtys tūkstančių — kryžių ir kryžių simbolizuotų tautos kančias, džiaugsmus ir viltis, kaip Kryžių kalne netoli Šiaulių. Iš visų Lietuvos kampų žmonės juos nešė ir statė, norėdami parodyti, kad draudimai, bausmės ir buldozeriai negali užgniaužti tautos troškimų. Vietoj išgriautų, per naktį atsiradavo kiti kryžiai, kol jie užvaldė visą Jurgaičių piliakalnį. Vieni dideli, gražūs, meniškai, originalūs, kiti mažučiai, dar kiti tik iš dviejų medžio gabalių sudėti, bet visi turi prasmę ar intenciją. Tačiau šiai kilniai ekspozicijai stinga estetinio sko-

nio ir tvarkos — daugybė mažų kryžių trūnyja į krūvas sumesti, kiti, prisegti prie didesniųjų, uždengia jų menišką formą, tuo būdu juos nuvertindami. Sako, kad daromi žygiai tą reikalą sutvarkyti, greičiau — prieš popiežių čia atsilankant.

Viena bene svarbiausių komunizmo aukoms pagerbti vietų yra krauju laistytą įkalnę prie Vilniaus TV bokšto, kur 1991 m. sausio 13-ją nuo kulčių ir tankų vikšų žuvo 14 beginklių jo gynėjų. Jiems atminti čia išliko nauji puošnūs kryžiai, rūpintojėliai ir koplytstulpiai su širdį veriančiais įrašais, žuvusiųjų atvaizdais ir mecenatų vardais. Jų čia pora dešimčių įvairaus stiliaus ir grožio. Vienas aukštas ir sudėtingai dekoruotas koplytstulpis yra skirtas visų čia žuvusių atminimui — prie jo padėtos gėlės. Laukinių gėlių puokštė, surinkta pakelių grioviuose ir pievose, padėjom ir mes, užjūrio svečiai. Tiems didvyriams atminti grupė gražiai dekoruotų kryžių stovi parkelyje prie Lietuvos Radijo ir televizijos pastato Vilniuje. Panašiai yra ir Marijampolės priemiestyje, Vienybės aikštėje Kaune ir kitur. Netoli Veiverių, vadinamam Kančios kalnelyje, pastatyta serija kryžių žuvusiems Lietuvos partizanams, kurie čia buvo atvilkti ir paniekai pamesti.

Tie kryžiai bei kiti simboliai primena pasauliui ir ateities kartoms tautos kančias, asaras ir kraują. Be šių paminklų, pakeles ir žymesnes vietas puošia iš storų ažuolų ar pušies stuburų dailininkų išdrožtos skulptūros, vaizduojančios įvairias tautinės kultūros apraiškas. Jų yra nemažai prie „Čiurlionio kelio“ tarp Varėnos ir Druskininkų: „Čiurlionio gimimas“, „Pavasaris“, „Miško melodijos“, „Bėkit, bėliai“, „Šventė“, stogastulpių triptikas prie „Girios aidų“ muziejaus (gaisro sunaikintas, dabar ats-

tatomas) ir daug kitų. Panašius pokarines lietuvių kūrybos darbų randi įvairiose Lietuvos vietose.

Lietuva gali didžiuotis ne vien čia suminėta kūryba, bet ir centrų steigimu kultūriniam gyvenimui vystyti. Tiesa, jie dažnai tarnaudavo ir partijos propagandiniais tikslams, bet kartu ugdė ir tautinio jausmo pradą. Imkime mokyklas. Daug kur esamosios buvo praplėtos, pristatant naujus sparnus, kitur pastatytos naujos. Net nustembi mažam bažnytkaimi radęs naują vidurinę mokyklą. Kultūros namai miestuose ar kolūkiuose tarnaudavo saviveiklai ir politiniam švietimui. Dabar jie naudojami laisvos Lietuvos žmonių kultūriniam ir laisvalaikio poreikiams: susirenka jaunimas, repetuoja chorai ir vaidybos grupės, veikia skaityklos ir t.t.

Prie kultūrinių pasiekimų reikėtų priskirti Lietuvos radiją ir televiziją. Negalėčiau sakyti, kad programos yra grynai lietuviškos, nes jų yra rusų ir lenkų kalbomis. Taip pat girdimos kelios Rusijos ir Vakarų stotys ir labai mėgstama klausytis Amerikos Balso lietuviškų laidų vėlai vakare. Lietuvos radijo programos susideda iš vietinių ir užsienio žinių, nūdienės muzikos ir nemažai įvairių pasikaitų, ypač sveikatos, ekonomikos, švietimo klausimais. Skelbimų pusvalandžio metu reklamuoja prekes, gaminius ir keliones į Lietuvos ar užsienio kurortus. Nežinia, kiek jos naudingos, kai žmonės stinga pinigų jomis pasinaudoti. Televizijos ekrano paveiksai bei spalvos techniškai požiūriu buvo gana geri.

• 1564 m. balandžio 23 d. Stratford-on-Avon vietovėje, Anglijoje gimė dramaturgas William Shakespeare. Pažymėtina, kad jis ir mirė balandžio 23 d., tik po 52 metų.

Jūratė Kuras-Harris kas mėnesį praveda Maironio mokyklos Lemonte mokytojų kursą. Čia ji aiškina, kaip paruošti mokiniams rašymo knygetes.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

152

Per tą laiką kambary pasidarė visiškai tamsu ir aš negalėjau matyti jos veido. Ji nieko nesakė. Nesakiau ir aš, ir kambary buvo valandėlė taip tylu, lyg nebūtų nė gyvos dvasios. Norėjau leisti jai valandėlę pagalvoti, paskui pasakiau: — Ar ir dabar neduosi jos adresu? — Bet kam jis tau reikalingas? — Gal mergaitė labai reikalinga paramos. Ji nusiuko. Pirmą kartą nuo atėjimo, bet be to smagaus skambančio spindesio, kurį girdėdavau seniau. — Ir su kuo tu rumsi? Pats nebeturi už ką valgyti, ir giltinę panašus pasidarei. — Netiki? Kodėl taip blogai galvoji. Apie tave aš niekada taip blogai negalvojau. Net ir tada... Bet aš nieko nenoriu priekaištauti. Greitai užžiebiau šviesą ir padėjau piniginę ant stalo.

Suskaityk, — pasakiau, — ir tada galėsi kalbėti, ar galui jai padėti. Ji nukentėjo už visas jus, už moteris, o jūs ką? Aš neturiu kada lakstyti po miestą ir ieškoti, kur koks spekuliantas kada turės silkę ar sviesto kruopą. Man darbo ligi kaklo, ir dienoj valandų per mažai. O tu Dievas žino ką išsigalvojai. Aš tik padėjau Salmei ir nusipirkau knygų, kurios buvo būtinai reikalingos mano darbui. Kodėl neskaitai? — Ne mano, — atsakė.

— Bet visą laiką taip kalbėjai, lyg turėtum teisę. Žiūrėk.

Atsiverčiau piniginę ir ėmiau skaityti. Pats nežinojau, kiek ten yra, ir nustebau suskaitęs ligi trisdešimties tūkstančių.

— Jeigu trūksta, sakyk. Popierių man negaila. Bet ji papurtė galvą, užvertė piniginę ir pastūmė prie sienos.

— Tai kaip? — Nežinau. Leisk pagalvoti. Aš jau išalkau.

Kava buvo visiškai atšalus. Išnešęs išliejau, atsinešiau karšto vandens ir užplikiau naujos. Ji sėdėjo tyli ir nė per pusę lūpų neprasitarė, ar nors vienu žodžiu patikėjo, ką pasakojau.

Vidury valgio nusišepsoj lygiai taip pat, kaip tada, kai atėjusi atsiremdavo į durų staktą pakalbėti apie Miką, ir man dingtelėjo, kad ji ir tada jau tik pas mane ateidavo.

— Bet aš nakvynės nepaprašiau. Stoty ir šalta, ir vargas.

— Na jau! Dėl nakvynės! — sušukau. — Va lova stovi.

Ji pasižiūrėjo ir vėl šyptelėjo. Paskui kalbėjomes apie senąją stovyklą ir apie mano darbą, pavalgę parodžiau, kur nusipraustai ir visa kita, o pats ėmiau vilktis apsiaustą.

— Kur dabar? — pasakė.

— Į stovyklą. Aš pergulėsiu tenai.

— Aš galiu ant grindų pagulėti.

— Nedaryk juokų.

— Ne, aš nenoriu daryti juokų. Vieną sykį atsitiko, bet tada daug kas buvo ir tau, ir man, o dabar galim

nugalvoti

— Ar kad aš pergulėsiu ant grindų.

— Kam ant grindų, jeigu yra lova. Aš lovą irgi gau-

siau. Stovykloje yra kelios tuščios.

— Tai aš ten eisiu.

— Ten šalta. O tu pavargusi. Gulk ir išsimiegok.

Rytoj parodysi miestą ir universitetą. Rasim, ko pasiū-

rėti. O dabar, sudiev.

Paeimiau ranką, abudučiau ir išėjau. Laiptais bėgte nubėgau ir pasileidau tuščia gatve. Oras buvo drėgnas ir šaltas, bet širdis galvoje didžiausiu kūju mušė. Stovykloje gavau lovą ir vėl išėjau. Žinojau, kad neužmigsiu. Su ja atėjo tas tvankus karštas debesys ir persisunkė į gyslas. Norėjau pervargti ir apie nieką negalvoti. Praėjau pro savo butą. Mano lange tebebuvo šviesu. Pereėjau ir kitą gatvės pusę ir valandėlę žiūrėjau į šviesų lango keturkampį: nebuvo matyti jokio judėjimo, nė šešelio. Nuėjau toli ir vėl sugrįžau. Šviesa tebebuvo. Vėl apšukau ratą. Nuėjau daugelį gatvių ir vėl sugrįžau. Langas buvo tamsus. Stovėjau vietoje ir negalėjau toliau žingsnio žengti. Kišenėje buvo raktelis. Išsiėmiau iš kišenės, pamėčiau rankoje, paskui sukandau tarp dantų. Metalas buvo kietas. Daug kietesnis už dantis. Nuo sukančiomis baugus skausmas nubėgo į abu žandikaulius: aukštyn ir žemyn. Nuėjau į stovyklą ir atsiguliau, bet neužmigau. Ryta ilgai žiūrėjau į laikrodį: nenorėjau rasti tebegulinčios lovos. Parejau pusę dešimtos. Jos nebebuvo. Ant stalo viskas tebegulėjo taip, kaip vakar buvo valge, į puodelį atremtas stovėjo raštelis.

„Dabar Mahometas lauks kalno, ir kalnas tikrai ateis“.

(Bus daugiau)

ŠVENTĖ TRAKUOSE

Gegužės 16 d. Trakuose, jau ketvirtus metus iš eilės, rengiama miesto šventė, skirta miesto globėjo šv. Jono Nepomuko garbei. Šį kartą ji neeilinė. Mat šiais metais sukanka 600 metų, kai Čekijos karalius Vaclovas IV nuskandino šventąjį Vlatavos upę. Pirmasis koplytstulpis su šv. Jono

Nepomuko statula Trakuose stovėjo jau XVII amžiuje. Šiandien Trakai — senoji Lietuvos sostinė — nebe toks svarbus Lietuvos valstybės centras, koks buvo XIV-XV a., nepaisant to — tai vienas svarbiausių Lietuvos kultūros centrų. Šių metų Trakų miesto šventę organizatoriai pasirūpė surengti tikrai iubilieini

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

IŠLEISTA MARIJAUS
BLYNO ISTORINIŲ
STRAIPSNIŲ KNYGA

Vilniuje 1993 metais išleista clevelandiečio Marijaus Blyno istorinių - kultūrinių straipsnių rinkinys knyga

Lietuvos Vytis
Karalius Mindaugas
Medininkai ir...

Knyga turi 96 puslapius. Viršelį puošia Nepriklausomos Lietuvos Vytis. Tiražas 2,000 egzempliorių. Išleido Žymanto leidykla Vilniuje.

ALEKSAS SPIRIKAITIS
PAKELTAS I
SKAUTININKUS

Skautų globėjo šv. Jurgio dienos proga „Taupos“ reikalų vedėjas Aleksas Spirikaitis buvo pakeltas į skautininko laipsnį.

SVEČIAI IŠ UTENOS

Šią savaitę Clevelande lankėsi Utenos „Gėrimų“ direktorius Eugenijus Šaltis ir įmonės techninis direktorius Stasys Krasauskas. Utenos „Gėrimų“ įmonės vadovai Amerikoje lankėsi kaip „Coca Cola“ kompanijos svečiai. Clevelande jie viešėjo pas Ingridą Bublįnę, kuri yra jų gerimų agentė Amerikoje.

INGRIDOS BUBLIENĖS
IMPORTO FIRMA

Ingridos Bublįnės Nauja import firma „Imports By Kelly“ atstovauja Alytaus šampanui bei Stumbro lietuviškai degtinei.

TG

KLEBONAS ASMENIŠKAI
SVEIKINO MOTINAS

Praejusį savaitgalį Motinos dienos šv. Mišiose šv. Jurgio parapijoje buvo pagerbtos gyvos

ir mirusios motinos. Visas į tas Mišias atvykusias motinas klebonas kun. Juozas Bacevičius apdovanojo gelėmis.

SUSIGIMINIAVO
PARAPIJOS

Clevelando šv. Jurgio parapija adoptavo Panevėžio katedros parapiją Lietuvoje. Užmegzti ryšiai su tos parapijos klebonu prelatu Juozapu Antanavičium, kuris paminėjo mokyklinių reikmenų stoką jauniems vaikams. Šiuo metu Clevelando šv. Jurgio parapijoje renkami mokykliniai reikmenys: pieštukai, plunksnos, drožtukai, spalvavimo pieštukai, žirklys, linuotės, rašomasis bei karpymo popierius ir klijai. Norintieji dovanoti šiuos reikmenis arba prisidėti aukomis prie jų pirkimo bei persiuntimo išlaidų, prašomi kreiptis į šv. Jurgio kleboniją. Birželio mėnesį bus reikalingi talkininkai sunešti reikmenis surūšiuoti ir paruošti siuntimui. Prieš mokslo metų pradžią reikmenys turėtų pasiekti Panevėžį.

G. Juškėnas

DIEVO MOTINOS
PARAPIJOS ŽINIOSBaigiasi Katalikų labdaros
vajus

Vajus baigiasi šį sekmadienį. Kviečiame visus, kurie dar neturėjo progos užpildyti savo kortelę, tai padaryti šiandien. Kaip jau esame ne vieną kartą minėję, vyskupija reikalauja, kad gautume atsakymą iš kiekvieno parapijiečio, net ir negalinčio aukoti.

Padėkite uždengti stogus

Darbas prie naujų stogų turėtų būti užbaigtas ateinančią savaitę. Pilna kaina yra 76,900 dol. Visą šią sumą reikės sumokėti darbą užbaigus. Iki šiol surinkta truputį daugiau negu 30,000 dol. Geradariai kviečiami prisidėti aukomis telkiant reikiama sumą.

dar kartą, jautriai prisiminęs aukščiausios pagarbos vertą lietuvę motiną, padėkoja visiems už gausų atsilankymą klube.

Inz. Jonas Sodeika.

GABUS JAUNUOLIS

Šiaurėje, prisiminus St. Petersburgą, paprastai tik trumpai sustojama, nes, girdi, ten vien subrendę tegyvena, šildosi prieš saulutę ir tik laukia savo gyvenimo sauleleidžio. Iš tikrųjų, vaizdas kiek kitoks, ir pats gyvenimas labai gyvas: politikuoja, kaip ir visur, griežtai prisilaikant nusi-tovėjusių pažiūrų. Tačiau, turėdami ilgą patirtį, turi aiškų įžvalgą į įvykių, moka gyventi, džiaugtis ir linksintis. Teko girdėti iš svečių čekagiškių, kad ten jau daugelis aptingo, pavargo ir parengimuiose dažnai, net nelaukdamai sutemos, skuba namon pailsėti. Čia pobūvis daugelis ištempia net iki vidurnakčio ir ankstyvą rytą jau vaikšto šiltu pajūrio smėliu. Tenka pastebėti taip pat, kad ir čia jaunųjų gretos kasmet gausėja. „Saulės“ mokykloje mokosi 27 mokinukai, „Bangos“ tautinių šokių grupė gyvai visur reiškiasi, o sporto klubas „Perkūnas“, kad ir nelaimi daug rungtynių, bet kovojantiems entuziazmo netrūksta. Ir todėl norisi paminėti vieną iš skirtingų jaunuolių – inžinierių Joną Sodeiką.

1989 metais geriausiais pažymiais baigęs IIT universitetą Čikagoje, Jonas gavo darbą didžiulėje „E-Systems“ bendrovėje, St. Petersburg. Ši bendrovė atlieka tyrinėjimus ir įvairius darbus kariniams tikslams. Jonas, turėdamas išskirtinų gabumus ir būdamas pareigingas, kiekvienais metais skiriamas aukštesnėm ir atsakingesnėm pareigoms. Šiais metais Jonas pakeliamas į vyresniusius (senior) inžinierius. Būdamas vos 25 metų amžiaus, tampa jauniausiu „senior“ inžinierium visoj „E-Systems“ istorijoje. Sūnaus pasisekimais didžiausios jo tėvai, Irena ir Leonas Sodeikos, jo draugai ir, žinoma, visa St. Petersburgo lietuvių bendruomenė.

Jonas neapleidžia ir lietuviškos veiklos: šoka tautinių šokių grupėje „Banga“, sporto klubo „Perkūnas“ narys. Labai

mėgsta „wind surfing“. Esant švelniam vėjeliui, gali pastebėti Joną ant lentos, apkabinusį burės stiebą, čiuožiantį bangų kalnagūbriais įlankos pakraščiu.

Teko nugirsti, kad Jonas netolimoje ateityje planuoja ir žiedus sumainyti su viena „Bangos“ šokėja. Susilauksime dar vienos jaunos lietuviškos šeimos St. Petersburg. Džiaugiamės savo tarpe turedami tokį gabų jaunuolį ir linkime jam pasisekimo darbe, ištvermės užsimojimuose ir darnaus gyvenimo ateityje.

Mečys

DAYTONA BEACH, FLA

LB ATSTOVAI
APYGARDOS
SUVAŽIAVIME

LB Floridos apygardos metiniame suvažiavime, įvykusiame š.m. gegužės 1 d. St. Petersburg, FL, LB Daytona Beach apylinkė atstovavo apylinkės pirminkė dr. Sigitą Ramanauskienę, vicepirm. Eduardas Senkus, išdininkė Vanda Bagdonienė, sekretorius Jurgis Janušaitis, atstovai Danutė ir Bronius Snarskiai. Suvažiavime pirm. dr. Sigitą Ramanauskienę padarė apylinkės veiklos pranešimą, o taip pat dalyvavo ruošiamame simpoziume, kur kalbėjo apie pagalbą Lietuvai ir ateities uždavinius, talkinant Lietuvai įvairiose srityse. Netolimoje ateityje numatomas susaukti apylinkės metinis susirinkimas.

PRISIMINĖ MOTINAS

Motinos dieną šio telkinio lietuviai paminėjo gegužės 9 d. Ta proga Prince of Peace parapijos bažnyčioje kun. Ričardas Grasso aukojė šv. Mišias už lietuvių motinas – gyvasias ir mirusias, savo pamokslu prisiminėdamas Lietuvą ir visas motinas, kurios išugdė lietuvių tautą tikinčią, atsparią, pakelusią sunkiausias priespaudas.

Choras Sietynas, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, giedojo Motinos dienos parinktas gražias giesmes, kurios pamaldoms teikė ir iškilmingumą.

Šv. Mišių aukas nešė Marytė ir Stasys Šarauskai.

Šv. Mišių skaitymus ir jautrią, pačios parašytą, motinoms atminti maldą skaitė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Maldoje prisiminta Motinų motina Tėvynė Lietuva, visos motinos, gyvosios ir mirusios, amžių sąvartoję pakėlusios daug vargų, skausmų, Sibiro tremtį, šventai saugojusios lietuvių tautos gyvybę, augindamos naujas kartas. Prašyta Aukščiausiojo palaimos jaunoms lietuvišioms motinoms, ištvermės sunkiuose tėvynės bandymuose.

Tuoju po pamaldų salėje, susirinkus apie šimtenei šio telkinio lietuvių, klubo pirminkas Gediminas Lapėnas pasveikino visas motinas, prisiminė amžinybės išėjusias, trumpai apibūdino Motinos dienos prasmę, pažymėdamas, kad šiemet jau 64-tą kartą lietuvių tauta prasmingai prisimena, pagerbia savo motinas.

Po to Gediminas Lapėnas ir Juozė Daugėlienė padėklamavo Vytauto Česnos eilėraštį, kuriame atspindi Motina ir Tėvynė, ir tarytum viziją į tautos ateitį. Eilėraštis autoriaus parašytas, būnant kalėjime. Tiko dienos progai.

Meninę dalį atliko Sietyno moterų choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Tikrai šauniai skambėjo „Ave Maria“, liaudies daina „Motinėle“, Jono Zdaniaus; „Aštuonytis“, – J. Švedo; „Plaukia sau laivelis“, St. Šimkaus; „Oi motinėle“, žodž. Blozės; „Nemunėli, Nemunėli“, žodž. Blozės, muz. Bražinsko. Minėjimo dalyviai plojimais padėkojo moterims ir vadovui už gražias dainas, už malonią dvasinę atgaivą. Dar išprašėme vieną dainą – „Gimtinės aidai“, žodž. Gaulės, ir tuo graži, trumpa meninė programa buvo baigta. Apie kiekvieną dainą gražų įvadą padarė Birutė Kožienė.

Klubo pirminkas Gediminas Lapėnas visoms choro dalyvėms ir rašytojai Pūkelevičiūtei ieteikė po gėlių puokštę, o Danutė Šilbajorienė gėlę prisegė muz. Antanui Skriduliui.

Pabaigoje dar kartą klubo pirminkas padėkojo moterų chorui, vadovui muz. Antanui Skriduliui, rašyt. Birutei Pūkelevičiūtei už atliktą programą, klubo valdybos moterims, ypač Anicetai Mažeikienei už paruoštus pietus ir visiems, bet kuo prisidėjusiems prie šio Motinos dienos minėjimo suurošimo.

Pirminkas perskaitė porą padėkų iš Lietuvos organizacijų už suteiktą piniginę paramą. Pristatė keletą iš toliau atvykusių svečių ir vieną naują šeimą, apsigyvenusią mūsų telkinyje.

Po Motinos dienos renginio, atrodo, kad išeisime vasaros atostogų, nors birželio mėn. bus tik lietuviškos pamaldos, be programos ir pažmonio salėje.

Rudenį – Tautos šventės minėjimas; lapkričio mėn. klubo metinis susirinkimas; gruodžio mėn. choro Sietyno dešimtmis, kuris bus pažymėtas gražiu koncertu.

Jurgis Janušaitis

• 1970 buvo neramumų metai. Tų metų gegužės 4 d. Ohio tautinės gvardijos daliniai, norėdami sustabdyti studentų demonstracijas Kent State universitete, atidarė šautuvų ugnį į minią. Žuvo keturi studentai.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalingos moterys – namų ir raštinų valytojos. Alga ne mažesnė, kaip \$300 iki \$380 į savaitę. Reikia gyventi Wheaton, IL. Kambarys parūpinamas.

Kreiptis tel.: 1-708-393-3999.

LAMCO CO.

Washington, D.C.
Ieško darbininko, mokančio prižiūrėti ir pataisyti namo vidus bei išorės įrengimus; turi nebijoti laiptoti kopėčiomis. Pradžiai \$5 į val. Kreiptis: tel. 202-244-2373

FOR SALE

Pigiai parduodami 1 metų senumo oro vėsintuvai ir dujinė plyta. Skambinti: 708-752-0157.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. – (708) 424-8654

(312) 581-8654

Grupė specialistų atlieka visus namo remonto ir apdailos darbus. Dirbame greitai, gerai ir garantuoti. Kainos labai prieinamos! Skambinti:

Rainoldas: (312) 247-5246

Rolandas: (312) 471-4937.

Moving-Kraustymas

Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuojamas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

U.S. SAVINGS BONDS

THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

REAL ESTATE

GREAT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkaime ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

HOUSE FOR SALE

3 bdrm. 3 baths, 2 kitch.; fam. rm. with fireplace; hse. on 2 acre landscaped lot, Lemont, IL. Call: weekdays after 5 p.m.: 708-257-8545.

NEW HOME FOR SALE

in Lemont — „Old Derby Estates“ Brick Forester, 4 bedrooms. For info. Call 708-599-2864

Century 21 KMECIK REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.

4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

ŠALIS TA LIETUVA VADINASI

Viktoro Šimalio eilėraščiai, jaunimui. Ilustracijos Vlado Vijeiko. Išleido „Tėviškėlė“. Spaudė VIVI printing. Knygos kaina \$5.00. Persiuntimo išlaidos: USA – \$2.00. Kanada – \$3.00. Illinois gyventojai dar pridėda 44 ct. valstijos mokesčių. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

GERIAUSIA DOVANA —
ŠILTAS VANDUO!

Užsakykite giminėms ir draugams vandens šildymo aparatą. Tik \$215 (JAV doleriais)!

Šis aparatas pritaikytas visoms Lietuvos sąlygoms.

Už šią kainą gaunate ne tik aparatą, bet jis Lietuvoje prijungiamas patyrusių specialistų!

Informacijai ir užsakymams skambinti: 416-656-3304 arba siųsti „money order“: West Arcon, Inc., 111 East 14 St. #351, New York, NY 10003. New York'o valstijos gyventojai pridėda 8.25% „sales tax“.

Nurodykite gimininių ar draugų adresą bei telefoną Lietuvoje.

GERIAUSIA DOVANA — ŠILTAS VANDUO!

DRAUGE GAUNAMI
NAUJAUSI LEIDINIAI

LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠVILIOJE. E. Dan. Brazytė Bindokienė.	
364 psl.	\$15.00
TIKIŲ, katalikų tikybų vadovėliai. I, II, III, IV, V dalis.	\$5.00
KITUOSE KRAŠTUOSE, kelionių įspūdžiai. Stasys Dalius. 383 psl.	\$9.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl.	\$20.00
ŠV. RAŠTAS. NAUJAIS TESTAMENTAS. Vertė Č. Kavaliauskas. 648 psl.	\$10.00
ŠV. RAŠTAS. SENASIS TESTAMENTAS. Kun. Ant. Rubšys. 670 psl.	\$12.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Clevelando Kaziuko mugėje prie skautiškos parodėlės susitiko įspūdžiais dalinas spaudos foto bendradarbis vs Vladas Bacevičius ir viešnia iš Čikagos vs. Vanda Alekšienė.

ST. PETERSBURG, FL

PAGERBIAMOS MOTINOS

Gegužės mėn. 9 dieną reguliarius pietūs Lietuvių klube kiek kitoki. Stalai apdengti baltomis staltiesėmis, gelės ant stalų, o prie pietų patarnavo vyrai, pasipuošę baltom prijuostėm ir virėjo kepurėmis. Mat šiandien Motinos diena. Pirm. A. Gudonis, pasveikinęs dalyvaujančias motinas, pakviečia kun. Steponą Ropolą sukalbėti maldą. Po to – pietūs. Vyrai, kad ir be didelio patyrimo, patarnauja pusėtinai gerai, kai kurie dargi išspaudžia šypseną ir palydi komentaru.

Po pietų A. Gudonis pakviečia A.L.R.K. Moterų sąjungos pirminkę V. Leščinskienę praversti motinų pagerbimą. Ji paprašo tylos minutę pagerbti mirusias motinas ir pakviečia rašyt. Vandą Vaitkevičienę paskaitai. V. Vaitkevičienė idomiau papasakoja Motinos dienos pradžią, jos reikšmę. Pamini, kad lietuvių motina yra labai plačiai apdainuota, aprašyta ir nupasakota padavimuose. Jos didvyriškumas, pasiaukojimas, meilė savajai šeimai ir savajai tautai prilyginimo neturinti išraiška. Po paskaitos V. Leščinskienė paskaitė P. Vaičiūno, B. Brazdžionio ir Šv. Marijos litanijos eilėraščius. Baigiant A. Gudonis

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
9525 South 79th Avenue Hickory Hill, Illinois 60457 Tel. 708-430-7272
223 Kalvarijų gatvė Vilnius, Lietuva Telefonas: 77-76-97 ir 77-83-82

III KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS KONFERENCIJA

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Lietuvos krikščionių demokratų partija šiuo metu jungia 7,500 narių. Tai antrą po LDDP politinė partija Lietuvoje.

Balandžio 24-25 Vilniaus universiteto Didžiojoje aulėje vyko Krikščionių demokratų partijos III konferencija, kurioje dalyvavo beveik trys šimtai delegatų iš įvairių Lietuvos vietų, svečių iš kitų Lietuvos organizacijų bei užsienio. Konferencijoje dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė Europos krikščionių demokratų sąjungos generalinis sekretorius Thomas Jensen, giminingų partijų atstovai iš Lenkijos, Slovakijos, Latvijos. Ataskaitinį pranešimą perskaitė Krikščionių demokratų partijos valdybos pirmininkas Povilas Katilius. Partijos vicepirmininkas Algirdas Saudargas savo pranešime pateikė dabartinę šalies politinę padėtį vertinimą.

Sekant konferencijos eigą, nesunku, buvo pastebėti, jog Lietuvos krikščionių demokratų partija per ataskaitinį laikotarpį gerokai užteko. Tai galima buvo matyti ne vien iš valdybos pirmininko Povilo Katiliaus ataskaitoje pateiktų duomenų apie dabartinę partijos būklę, jos vietą politiniame šalies gyvenime, bet ir lyginant III konferencijos reprezentaciją, jos darbą su prieš metus įvyksiu partijos narių forumu II konferencijoje. Sustiprėjo partijos organizaciniai pagrindai, išsiliojo nemaža naujų, kvalifikuotų žmonių, įvairių sričių specialistų, jaunimo. Partija buvo priimta į Europos krikščionių demokratų internacionalą, išvystė tarptautinius ryšius, pasiekė palyginti neblogų rezultatų Seimo rinkimuose.

III LKDP konferencijoje, kaip ir dera tam tikro politinio svorio organizacijai, darbas, rengiant konferencijos dokumentus, vyko ne pilnatos posėdžių salėje, o sekcijose, kuriose tos srities specialistai buvo aptariamasi ekonomikos, žemės ūkio, ekologijos ir energetikos, kultūros ir švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos problemas. Ekonomikos sekcijos darbai vadovavę buvęs ministras pirmininkas ir ekonomikos eksministras Albertas Šimėnas, „Laisvosios Europos“ radijui nurodė, kad konferencijoje buvo svarstomi tie ekonomikos principai, kuriais remiantis galima būtų parengti detaliją ekonominės krizės įveikimo ir Lietuvos socialinės gerovės išvystymo programą. Albertas Šimėnas kalbėjo:

„Mes išryškinome keletą momentų, kurie šiuo metu nėra pabrėžiami. Iškėlėme eksporto išvystymo, naujų rinkų radimo svarbą, jėgų koncentravimą ir tam tikras konkrečias sritis, kuriose galėtume išeiti į pasaulio rinkas. Tegu ne visose srityse, bet nors keliose.

Manau, kad tie principai, kuriems konferencija pritarė, yra pakankami, kad artimiausiu metu krikščionys demokratų parengtą tokią programą, kuri geriausiai atitiktų Lietuvos interesus“.

Albertas Šimėnas pabrėžė, kad, vykdamat ekonominę reformą, svarbu yra sudaryti visiems Lietuvos žmonėms lygias sąlygas dalyvauti privatizavimo procese ir lešų paskirstyme, o ne privileijuoti išskirti kurią nors socialinę grupę. Kai kurie žmonės jau dabar turi pakankamai daug lešų, o kiti jų — visiškai neturi. Krikščionys demokratų, pasak A. Šimėno, siūlo konkrečius būdus lešų paskirstymo mechanizmams, kad šie procesai vykėtų be val-

tybės išikišimo. Albertas Šimėnas tęsė:

„Mes jau realizavome vieną tokią priemonę, t.y. perdavėme žmonėms butus ir tuo pagrindu susiformavo butų rinka. Šiuo metu vyksta pajamų persiskirstymas perkant ir pardudant butus. Mes siūlytume perduoti nuosavybės teisę ir gyventojų turimus kolektyvinius sodus. Tai vėlgi nedidelių žemės sklypų rinka, kuri taip pat igalintų perskirstyti pajamas. Reikėtų kuo greičiau nuosavybės teise įteisinti žemę kaime, kad irgi susiformuotų rinka. Tegul tai neišspręs visų socialinių problemų, bet daugeliui žmonių tai jau bus rimta paspartis.“

Krikščionių demokratų programa neapsiribos deklaracijomis kaip galėtų būti vykdoma ekonominė reforma, jei LKDP būtų valdžioje. Mes kelsime reikalavimus keisti privatizavimo sistemą taip, kad nebūtų negatyvių momentų. Tai irgi sudėtinė mūsų ekonominės programos dalis. Nes jeigu viskas bus privatizuota ir vienas kuris socialinis sluoksnis jau bus sukaupęs turtą, tai vėliau bus labai sunku ką nors bėpakeisti“.

Konferencija priėmė 7 dokumentus svarbiausiais šiandieninio Lietuvos politinio bei ekonominio gyvenimo klausimais, kurie formuos dabartinę partijos politiką. Rezoliucijoje, pavadintoje „Dėl grėsmės demokratijai Lietuvoje“ sakoma, jog Krikščionių demokratų „partija yra priversta veikti grėsmės demokratijai sąlygomis“. Nurodoma, jog, rinkimus laimėjusi, LDDP ėmėsi telti valdžią į vienos partijos rankas — teismai, įskaitant Konstitucinį teismą, tampa realiai priklausomi nuo valdančiosios partijos. Išvardijami demokratijos ribojimo faktai — opozicijos nuomonės ignoravimas Seime, neteisėtas trijų Seimo opozicijos mandatų atėmimas, Vilniaus tarybos paleidimas, kliudymai opozicijai reikšti savo nuomonę per TV, valstybės tarnautojų atleidimai iš darbo dėl politinių pažiūrų ir kt. Konferencija įpareigoja Krikščionių demokratų partijos vadovybę fiksuoti ir kaupti informaciją apie demokratijos pažeidimus, skelbti juos ir aiškinti visuomenei, informuoti apie tai kitų valstybių krikščionių demokratų partijas ir ieškoti jų paramos, saugant demokratiją Lietuvoje, solidarizuotis su kitų šalių krikščionių demokratų partijomis, kurios taip pat veikia grėsmės demokratijai sąlygose, kovoja už pilnutinę demokratiją.

Rezoliucijoje „Dėl reintegracijos į Rusiją pavojaus“ pasisakoma už integraciją į Europą, neatmetant bendradarbiavimo su Rytai, kaip alternatyvą Vyriausybės formulei „reintegracija į Rusiją, neatmetant bendradarbiavimo su Europa“. Tokią Vyriausybės politikos kryptį, konferencijos nuomone, rodo Lietuvos dalyvavimas Sarguto derybose dėl naftos ir dujų tarybos įkūrimo. Mažeikių naftos perdavimo imonės perleidimas Rusijai. Naftos terminalo statybos trukdymas bei vilkinimas. Tai atitinka Rusijos interesus ir pagrindinį tikslą — išlaikyti Lietuvos priklausomybę nuo Rusijos energetinių išteklių monopolio ir diktuojamų sąlygų. Pabrėždama tokios politikos pavojus ir perspėdama dėl jos pragaistingų pasekmių Lietuvos dabarčiai ir ateičiai, Konferencija mano

esant būtina atidžiai stebėti visus Vyriausybės Rytų politikos žingsnius, juos analizuoti, vertinti ir paveda krikščionių demokratų partijos vadovybei ir frakcijai Seime reikalauti iš Vyriausybės, kitų valstybės įstaigų ir pareigūnų išsamios informacijos ir viešumo, apie pozicijas bei politines teises nuostatas, rengiamus sprendimus ir konkrečius žingsnius santykiuose su Rusija bei NSV.

Kitose rezoliucijose įvertinamos Lietuvos gyvenimo lygio smukimo priežastys, išryškinamos ūkio reformos raidos kryptys ir pagrindiniai uždaviniai, žemės ūkio reformos nuostatos, naftos terminalo statybos vilkinimas. Vertindama gyvenimo lygio smukimą, Konferencija konstatuoja, kad per penkis LDDP Vyriausybės valdymo mėnesius išplito pavojinga propersa tarp pajamų ir būtiniausių gyvenimo kaštų, grasanti sukelti nenumatomas socialines pasekmes. Vertindama ūkio reformos žingsnių — imonių išlaisvinimą nuo valdžios diktato, kainų liberalizavimą ir veiksmingą eksportą į Rytus, sparčią privatizavimo eigą, kai per metus laiko buvo privatizuota beveik 1/3 valstybinio turto, — pripažindama kartu ir buvusių vyriausybių neefektyvumą bankų, teisėsaugos, žemės ūkio imonių veiklos srityse. LDDP Vyriausybė, konferencijos nuomone, užuot rūpinusis ekonomikos reforma, pagrindinį dėmesį skyrė kadru įtvirtinimui, sustabdė ir pakeitė privatizavimo sistemą taip, kad po imonės privatizavimo, jos valdymas galėtų būti perduotas LDDP lojaliam vadovui. Rezoliucijose pabrėžiama, jog Vyriausybė nepasiekė teisingų ekonominių santykių su Rusija, neišreikalavo Rusijos skolų Lietuvai, todėl ne tik neįvyko per rinkimus žadėto kainų sumažėjimo, darbo užmokesčio ir socialinių išmokų padidėjimo, bet atvirkščiai — pagilėjo ekonominę krizę, padidėjo gyvenimo lygio nuosmūkis.

Naftos terminalo statybos vilkinimas įvardintas kaip nusikalstamas. „Esama pagrindo manyti, kad trukdymas ir delsimas galėjo būti sąmoningas ar net inspiruotas iš šalies“, — sakoma rezoliucijoje „Dėl naftos terminalo“. Konferencija tikisi, pažymima dokumente, kad Respublikos prezidentas, suprasdamas ypatingą reikalą svarbą, jau pačiu artimiausiu metu pats imsis atsakomybės, patvirtins ir praneš tautai apie konkretų sprendimą dėl terminalo statybos vietos, pradžios ir pabaigos.

Konferencija pakeitė partijos statutą — nuo šiol konferencijos bus skaičiuojamos ne kasmet, kaip buvo lig šiol, bet kas dveji metai. Taip pat, atliepant Europos krikščionių demokratų patirtį, nuspręsta leisti kurtis partijoje jaunimo bei moterų sekcijoms.

Formuojant vadovaujančiąsias partijos grandis, konferencijoje pasireiškė ir tam tikrų kontroversijų, kurias daugiausia kėlė nuolatiniam gyvenimui Lietuvon iš Amerikos sugrįžęs ekonomikos profesorius Feliksas Palubinskas ir jo sūnus Aidas, vienas iš jaunųjų krikščionių demokratų aktyvistų bei organizatorių. Jų iniciatyvos — partijos vadovybę formuoti ne iš Seimo narių, pritraukti daugiau jaunimo, — buvo palaikytos tik iš dalies. Oponentai kvietė nekartoti Sąjūdžio klaidos, kai antrajame Sąjūdžio suvažiavime praktiškai buvo atsiribota nuo Sąjūdžio atstovų Aukščiausioje Taryboje, o jaunimas, vos prieš kelis mėnesius įstojęs į partiją ir jau siekias jai vadovauti, pakviestas kooperatyviu darbu šalinti nesklaidumus ir kaupti patirtį. Išrinkta nauja partijos taryba, į kurią tačiau nei vienas iš Palubinskių

KĄ JIE MANO

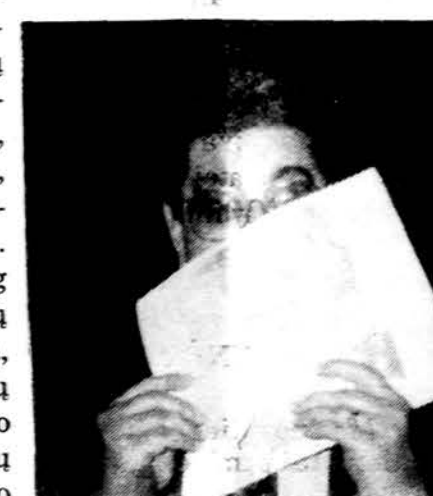
Klausimas: „Kuris yra svarbiausias lietuvis/lietuė?“

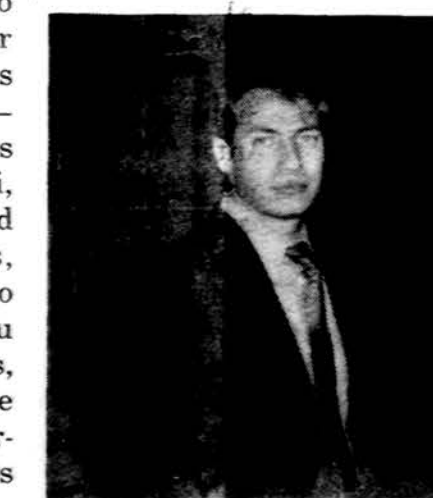
Algis Kazlauskas: Vytautas Landsbergis, nes jis buvo vadovaujančioji vietoj, kai Lietuva pasuko visus žingsnius į nepriklausomybę.

Aldona Stropienė: Man patinka Lietuvos našlaičių globos organizacija „Saulutė“ ir žmonės, kurie joje dirba.

Jokūbas Gražys: Svarbiausia lietuė yra mano žmona, užauginusi sūnų, dukterį ir laikanti vyrą lietuviškoje aplinkoje, ir dar su žemaitiškais papročiais.

Tadas Stropus: Kun. Antanas Saulaitis, nes jis padeda skaityti ir visam jaunimui daug daugiau, negu jo pareigos to reikalauja.

Klausė Indrė

nepateko. Kai kurių partijos narių nuomone, ypač profesoriaus Felikso Palubinskas neišrinkimas, vertintinas kaip tam tikras nesupratimas. Tačiau į valdybą išrinkti ne visi ir Seimo nariai. 15 asmenų valdyboje jų yra 7 (iš 9) — J. Beinortas, P. Katilius, K. Kryževičius, K. Kuzminskas, A. Raškinis, A. Saudargas, I. Uzdavinys. Valdybon išrinktas ir aktyviai diskusijose pasireiškusių jaunųjų krikščionių demokratų atstovas, studentas, Vilniaus universiteto rektoriaus Rolando Pavilionio sūnus Žygimantas. Pirmininku vėl perrinktas Seimo narys Povilas Katilius, vicepirmininku — taip pat Seimo narys Algirdas Saudargas.

• 1492 m. balandžio 17 d. Ispanijos karalius Ferdinandas sutiko finansuoti Kristupo Kolumbo kelionę ieškoti naujų žemių.

SUNKUMAI KAUNO BOTANIKOS SODE

Kauno Botanikos sodas išgyvena sunkias dienas. Lietuva 1923 metais buvo išties neturtinga, bet sugebėjo įkurti botanikos sodą dvarininko Jono Godlewskio parke, gražiame Aukštosios Fredos kampelyje. Jis nors ir sunkiai gyvuoja ir šiandien.

Botanikos sodas užima 74 ha plotą, jame auginama per 6,000 rūšių augalų. Čia ruošiami moksliniai pagrindai ekologinės ir dekoratyvinės paskirties želdiniam kurti, atliekami pirminio dauginimo ir genetinės atrankos darbai. Tačiau problemų netrūksta.

Botanikos sodo normaliam išlaikymui metams reikėtų maždaug 60 milijonų talonų, tačiau vyriausybė teskyrė 20 milijonų. Ne mažesnes problemas Botanikos sodui sukėlė ir padaugėjusios vagystės. Ieškodami išėties, sodo vadovai kreipėsi į miesto organizacijas ir firmas, siūlydami sudaryti naudingą sandėrį.

• 1521 m. balandžio 17 d. Martynas Liuteris buvo Katalikų Bažnyčios ekskomunikuotas.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
VLADAS LEIKUS

Jau suėjo dešimt metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Vyra, Tėvą ir Senelį, kurio netekome 1983 m. gegužės 21 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekad negalesime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos gegužės 23 d. 10 val. ryto šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Park, Chicago.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Vladą savo maldose.

Nuliūdusi Leikų šeima

Choristui

A.†A.
KOSTUI ARUI

mirus, mūsų choro narei MARCELEI ARIENEI reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Floridos Amerikos
Lietuvių Klubo choro nariai

LITERATŪRINĖ NAUJIENA

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mėcenatas yra Lietuvių Fondas, vardinis leidėjas — Lituanistikos Institutas.

Leidinis gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Stree, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00, į Kanadą — \$6.00, į kitus kraštus — \$6.50. Illinojaus gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstyšios mokesčių.

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — MEMORIAL DAY

1993 m. gegužės 30 dieną, sekmadienį

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE įvyks įspūdingos apeigos

• Iškilmės prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo prasidės eiseną ir žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.

• Amerikos legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Moterų Auxiliary Unit Nr. 271 dalyvaus eisenoje ir pagerbs už laisvę žuvusius karius.

• Giesmių programą atliks solistė Dalia Fannelli ir Petro Zalubos dūdų orkestras.

• Pagrindinę kalbą pasakys Edward Rosewell, Treasurer of Cook Co.

• Iškilmėse su vėliavomis dalyvauti kviečiami šauliai, Neo Lithuanai, skautai.

VISUS LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI RUŠIAMOSE APEIGOSE

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

Prašome visus dalyvius pavaikščioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Kapinių įstaigoje pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją. Taip pat galima gauti įvairių vainikų kapų puošimui.

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 So. Kean Ave., Justice, IL 60458, tel. (708) 458-0638

MARIANAPOLIS PREPARATORY SCHOOL

AFFORDABLE.
ROMAN CATHOLIC.
COLLEGE PREPARATORY.
BOARDING AND
DAY SCHOOL FOR
GIRLS AND BOYS
CONDUCTED BY
THE MARIAN FATHERS

100 PERCENT
COLLEGE ADMISSION

Director of Admission - Bro. Donald T. Finney, M.C.
P.O. Box 368 • Thompson, CT 06277
203-923-9565 days / 203-923-3596 evenings

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agėtūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., trečiadi. ir penktadi. 9 v.r.—5 v. p.p., šeštadi. 9 v.r.—1 v. p.p.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

x Marquette Parko Namų savininkų susirinkimas šaukiamas šiandien, penktadienį, gegužės 21 d., 6:30 val. vakaro Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Wash-tenaw. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti, nes yra iškilę svarbių reikalų ir klausimų, kuriuos reikia prieš vasarą nuspręsti. Taip pat norime padiskutuoti klausimus dėl Šv. Kryžiaus ligoninės siūlomų pagerinimų ir naujų įstaigų atidarymo mūsų apylinkėje.

x Moksleiviai, pradėkite ruoštis, stovykla artėja. Moksleivių stovykla Dainavoje bus nuo birželio 27 d. iki liepos 11 d. Nepraleiskite progos nemokamai stovyklauti, laimėjus pirmą vietą MAS CV rašinio konkurse, tema „Mano ateitininkiška kelionė į idėją“. Prašome rašinius prisiųsti iki gegužės 31 dienos.

x Šv. Kazimiero lietuvių kapinių 90 metų sukaktį minint, šių kapinių steigėjai ir visi kiti ten amžinąjį poilsį radę, bus pagerbti atitinkančiomis iškilėmis pirmadienį, gegužės 31 – Kapų puošimo diena. Iškilmes prie Steigėjų paminklo, tuoj po šv. Mišių kapinėse, jau daugelį metų praveda Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir šaulėms. Visuomenę kviečiama pagerbti kapinių steigėjų ir prisiminti savo mirusius artimuosius.

x Adv. Antanas Lapinskas pasakys pagrindinę kalbą a.a. adv. Antano Olio 35 metų mirties minėjime. Adv. Antanas Lapinskas yra buvęs artimas a.a. adv. Antano Olio visuomeninės bei politinės veiklos bendradarbis. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga gegužės 30 d., sekmadienį, Jau-nimo centro didžiojoje salėje.

x Nauja Andriaus Norimo novelių knyga „Grožio aki-vaizdoje“ baigiama rinkti ir va-sarą bus galima įsigyti. Kaina \$10. Pašto išlaidoms pridėti \$1. Dėl mažo tiražo knyga bus išsiuntinėta Remėjams, o litera-tūros mylėtojais prašomi iš anks-to užsisakyti autoriaus adresu: 6487 Camino del Parque, Carls-bad, CA 92009. Knyga bus gaunama ir „Drauge“.

(sk)

x Veneceolus lietuvių draugijos Chicagoje gegužinė įvyks gegužės 23 d. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Pra-džia 12 val. Gros Ramanausko orkestras, bus skanaus lietu-viško maisto; turtinga loterija. Valdyba kviečia visus.

(sk)

x Video juostas iš Lietuvos perrašome į amerikietiška sis-temą ir atvirkščiai. Kaina \$20; juostelės \$3, persiuntimas \$2. Kreipkitės nuo antrd. iki šešt.: Lion Frame 3125 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6322. Sav. L. Narbutis.

(sk)

x Dalios Bartkienės, Gied-rės Mereckienės ir Vidos Murray gimtadienių proga, vie-toj asmeniškų dovanų, draugai ir pažįstami paukuoja \$1,985 Lietuvos Vaikų Vilties darbams paremti. Aukotojams nuosir-džiai dėkojame, o jubiliešams ta-riam „Ilgiausių Metų“

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Danglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x Šeštadienį, gegužės 22 d., 12 val. dieną Pritzker Parke, prie State ir Van Buren gatvių (skersai gatvės nuo Harold Wa-shington viešosios miesto bib-liotekos) bus pagerbtos pasižymėjusios gerais darbais ir veikla Čikagos moterys, kurių tarpe ir Indrė Tijūnėlienė, „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelio, pirmininkė, spaudos ir taip pat mūsų dien-rašio „Draugo“ bendradarbė. Būtų gražu, kad Čikagos ir apy-linkių lietuviai gausiai susi-rinktų į vidurmiestį ir parody-tų, jog – pagerbiant vieną iš mūsų, visi tuo pačiu esame įver-tinami ir pagerbiami.

x St. Daniel The Prophet parapijos bažnyčioje, 5400 S. Nashville Ave., Chicago, sek-madienį, gegužės 23 dieną, yra skirtas lietuviams, nors parapijai priklauso nedaug lietuvių. Klebonas kun. Lawrence J. Malcolm stengiasi atkreipti specialų dėmesį į visas parapijai priklausančias etnines grupes, todėl joms skir-ria kurį sekmadienį. „Lithu-anian Day“ yra kaip tik gegužės 23 d. Šv. Mišias tą dieną, 3 val. po pietų aukos kun. Antanas Zakaras, Mišių metu gies-dos Lietuvos Vyčių choras, vad. Fausto Strolis, po Mišių, nuo 4 iki 6 val. p.p. parapijos salėje bus lietuviškos vaišės ir pro-grama, kurią atliks Vyčių tautinių šokių šokėjai, vad. Frank Zapolio. Lietuvių dieną ruošia komitetas, vadovaujamas Zitos Kulewskio ir Stella Lucas. Jos ir parapijos klebonas kun. Malcolm kviečia lietuvius ir iš tolimesnių apylinkių sekmadienį rinktis į St. Daniel The Prophet bažnyčią, daly-vauti vaišėse.

x Marquette Parko Namų savininkų organizacijai Maria aukštesniosios mokyklos direk-torių taryba paskyrė specialų „Motinos Marijos Kaupaitės“ žymenį už nuopelnus, pa-gerbiant Motiną Mariją, Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įkūrėją, 85 metų vienuolyno sukakties proga. Namų savi-ninkų organizacijos vardu žymenį priims sekretorius Joseph Kulyš ir pirmininkas Juozas Bagdžius, o žymuo bus įteiktas Maria aukštesniojoje mokykloje mokslo metų užbaig-tuvėse, gegužės 23 d., 9:30 val. ryto.

x Adv. Vytenis Lietuvnin-kas, Hickory Hills, Ill., lankėsi „Draugo“ administracijoje, pasi-rinko lietuviškų leidinių ir ta proga įteikė 50 dol. auką dien-rašio paramai.

x Popiežiaus Jono Pau-liaus II istorinės kelionės Lietu-voje proga, „Draugo“ adminis-tracija organizuoja Amerikos lietuvių ekskursiją į Lietuvą. Išvykstama rugšėjo 1 d. ir Vilniuje lėktuvas nusileis rugšėjo 2 d. Popiežius Lietuvoje bus rugšėjo 4-8 dienomis. Iš Lietuvos išskrendama rugšėjo 14 d., bet galima grįžti, kada nori. Visi bus nuvežti, kur reikės ir kur norės. Prašome re-gistruotis jau dabar, o ypač tie, kuriems bus reikalingi vieš-bučiai, American Travel įstai-gai, 1-708-422-3000. Čia bus suteiktos ir visos kitos informa-cijos.

x TRANSPAK siunčia tal-pintuvus (konteinerius) į Lietu-vą kas savaitę. Siunčiame „AIR CARGO“. Pinigai per-vedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Čikagos Lituanistinės mokyklos mažieji dainuoja ir deklamuoja, pagerbdami savo mamytės Mo-tinos dienos minėjime.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ

„Lithuanian Chamber of Commerce of America“ šiais metais švenčia 60 metų sėkmin-gos veiklos sukaktį. Ši sukaktis kartu su tradiciniu „Man of the Year“ žymens įteikimu buvo švesta gegužės 16 d. Martini-que restorano pokyliu salėje.

Ta proga išleistas „Annual Award Banquet“ leidinys su Lietuvių prekybos rūmų Amerikoje tikslų bei veiklos aprašymu. Per 60 metų Rūmai jungė lietuvių prekybininkus bei profesionalus ekonomine, kultūrine ir Lietuvos lais-vinimo plotmėje. Dabar, Lietu-va atgavus nepriklausomybę, Rūmai vaidina svarbią rolę sugrąžiant Lietuvos ekonomiją atstatyme ir laisvos rinkos iš-vystyme. Lietuvių prekybos rūmai Amerikoje jau turi savo atstovybę Lietuvoje, kuri rūpinasi užsienio kapitalo investavimu Lietuvos pra-monėje ir jos gaminių eksportu į Vakarų pasaulį.

Šventės leidinyje aprašytas ir šių metų pasižymėjus lietuvi-ams Amerikoje. Tai žinomas Lietu-vos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, šiuo metu žaidžias NBA Golden State Warriors komandoje, San Francisco, CA. Rūmų metinis žymuo paskirtas jam ne tiek už laimėjimus krep-šinio aikštėje, kiek už jo humanitarinę veiklą, globojant našlaičius ir aklus Lietuvos vaikus. Šios šventės pokylio pelnas irgi paskirtas vaikams iš Lietuvos, kuriuos globoja lietu-vių parapijos Marquette Parke klebonas kun. J. A. Kuzinskas.

Leidinyje išvardinta Rūmų valdyba, direktorių taryba, banketo rengimo komitetas ir daug sveikinimų.

Gausiai susirinkusiems ban-keto svečiams pasivašinus tauriaisiais gerimais, programą pradėjo Lietuvių prekybos rūmų prezidentas David H. Mackie-wich, kuris yra ir Standard Federal – didžiausio lietuvių banko prezidentas bei direk-torių tarybos pirmininkas. Jo senelis Justinas Mackevičius

x Šiltos žiemos, lietuviška veikla, graži gamta, žemi mokesčiai – visa tai rasite St. Petersburgo apylinkėse, Flo-ridoje. Namai ir butai nebran-gūs, o juos įsigyti Jums nuosir-džiai padės patyręs namų preky-bos agentas Vladas Maželis. Skambinkite (813) 938-4613.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų ver-tybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir pa-tarnaus, duodami komiso nuo-laidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-621-6954 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-621-8999 ir Paulius Kurkulis, tel. 312-621-8886 dir-ba su Oppenheimer & Co, Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

DARBAS SEKASI RĖMĖJŲ DĖKA

Illinois universiteto Perina-talinė/neonatalogijos programa pradėta prieš metus. 1992 metais specialistai lankėsi Lietuvoje du kartus. Praėjusią savaitę trečioji grupė pradėdavo paskaitas ir klinikinę praktiką Vilniuje ir Kaune. Kartu važia-vo Christ ligoninės gydytojai ir seselės.

Kaune gydytojai turėjo progos aplankyti naujų gimimų ir kūdikių reanimacijos skyrius. Kaip tik tuo metu ligoninėje gulėjo plaučių uždegimu ser-gantis kūdikis. Jo gyvybei iš-gelbėti Lietuvoje nėra vaistų. Grupę lydėjusi Lithuanian Mer-cy Lift's perinatalinės pro-gramos koordinatore, Pranė Šlutiene, tuoj pranešė LML apie kūdikio kritišką padėtį. LML nariai nutarė kuo greičiau vai-stus nupirkti ir nuskraidinti į Lietuvą. Iš Šv. Kryžiaus ligoninės vaistus gavome ku-o greičiausiai. Per tris dienas vaistai buvo pristatyti – gegužės 18 d., bet ar suspėjo laiku, dar neaišku. Amerikos gydytojai pajuto tą beviltišką jausmą, negalėdami suteikti pagalbos. Besilankydami ameri-kiečiai gydytojai tikrai supran-ta Lietuvos gydytojų įtampą ir išgyvenimus, kai negali padėti savo ligoniams. Būdami Lietu-voje, savo akimis pamatė, kiek daug Lietuvai reikia pagalbos. Gydytojai, sugrįžę į Ameriką, pasiryžę toliau padėti kritiškai sergantiems Lietuvos nauja-gimiams ir kūdikiams.

Lithuanian Mercy Lift toliau padės koordinuoti Illinois universiteto perinatalinė/ne-onatologijos programą. Lithu-anian Mercy Lift dėkinga visiems gydytojams, med. seselėms ir kitiems specialistams, kurie žodžiais užbaigė kun. A. C. Puchenski.

Grojančios Sauliaus Gylio „Žibu-rio“ šokių kapelai, šventės daly-viai smagiai pasišoko. Kiti sten-gėsi pabendrauti, nusifotogra-fuoti su svečiu Šarūnu Marčiul-ioniu. Sėkminga Lietuvių prekybos rūmų sukaktuvinė šventė dar ilgai išliks visų jos dalyvių atmintyje.

Bronius Juodelis

Lietuvių Prekybos rūmų bankete gegužės 16 d. Š. Marčiulionis pagerbtas specialiu žymeniu. Iš kairės: Rūta Jušienė, Šarūnas Marčiulionis, Standard Federal banko prez. David H. Mackiewicz ir Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

ČIKAGOS LITUANISTINĖ MOKYKLA

Baigiant pirmuosius mokslo metus, mokyklos istorija labai trumpa, o nuveiktų darbų labai daug. Remiantis amerikietiška švietimo struktūra, mokykla įsteigė Mokyklos Tarybą, sudarytą iš penkių asmenų: mokyklos direktorės Jūratės Dovilienės, mokytojų atstovės Rūtos Jautokienės, mokyklos administratorės Dainos Dumbrienės, tėvų komiteto atstovo Gintaro Plačo ir pakviestos patarėjos dr. Dalios Katiliūtės-Boydston. Jų darbštumu, susitautos mokyklos gai-rės, naujos idėjos, planai sukoor-dinuoti. Vienas siūlytų projektų – lietuviškų knygų skaitymo konkursas, įvyko pavasarį. Tei-

giama atsiliepimai skatino mokyklą suruošti Dailiojo žo-džio šventę ir meno parodą.

Lietuviškų knygų skaitymo konkursas prasidėjo sausio mėn. viduryje ir tęsėsi iki kovo mėn. pabaigos. Konkurse dalyvavo nuo pirmo iki šešto skyriaus ir septintos klasės mokiniai. Su kiekviena perskaityta knyga mokinys pristatė atpasakojimą. Jei nebuvo įteiktas raštu, knyga nebuvo užskaityta. Konkursui užsibaigus, pamatėme, kad mokiniai visi kartu perskaitė arti 9,000 lietuviškų knygų puslapių.

Visi mokiniai dalyvavo rašymo konkurse. Laisvos temos išvystytos namuose tėvėlių pagalba. Visi rašė pasakas, kūrė eilėraščius mo-kykloje. Mokiniai uoliai rašė ir rašė – su klaidom ir be klaidų. Mokytojų ištaisyta ir mokinių perrašyta, kūryba išspausdinta mokyklos pirmame metraštyje.

Abiejų konkursų kulminacija ir Lietuvos geografijos albumų premijų įteikimai įvyko kovo mėnesį, Dailiojo žodžio šventėje. Didžiojoje salėje užė šventiška nuotaika. Mokykla tyliai klau-sėsi pačių laureatų skaitomos kūrybos. Po kiekvieno skaitymo gausiais plovimais mokiniai di-džiavosi ir gyrėsi savųjų laimėjimais.

Kitas Mokyklos tarybos siūlytas projektas pradžioje mokslo metų buvo sunkiai įgyvendintas. Kas šeštadienį, kiekvienoje klasėje mokiniai turėjo skaityti, mokytojo parinktą, lietuvišką knygą, žinoma, ir savo klasės vadovėlį. Pvz., antras skyrius skaitė „Skrudenoje“, „Smalsulis Kišku-tis Puikutis“, o šeštas – Audros Kubiliūtės „Nepaprasti įvykiai Ateitininkų gatvėje“. Neapipratę lietuviškai skaityti, mokiniai norom nenorom ver-davo knygų puslapius. Ilgainiui skaitė ir perskaitė parinktą knygą, pradėjo skaityti kitas ir rašyti atpasakojimus skaitymo konkursui.

Motinos dienos proga mo-kyklos pirmoji meno paroda įvyko Čiurlionio galerijoje. Kū-riniai buvo išstatyti šeštadienio išvakarėse. Atidarymo metu – kiek džiaugsmo, kiek baimės nekantriems mokiniams, norin-tiems pamatyti savo ir kitų sukauptą kūrybą. Kiekvienas dalyvis šioje smagioje šventėje buvo apdovanotas šokoladu.

Mokyklos taryba, mokytojai, tėvų komitetas ir klasių globė-jai užsikrovę darbais. Nariai pilni idealizmo, apsuksaus galvojimo. Mokyklos direktorė sumaniai skina kelią pirmyn. Mokytojai dalyvauja mėnėsi-niuose pokalbiuose pasidalinti nuomonėmis, rūpesčiais ir na-grinėti mokymo metodus bei jų pasėkmes.

Sėkmingai įvertinti skaitymo ir rašymo konkursai. Tėvų komitetas nutarė kitais metais kviesti visuomenę į Dailiojo žo-džio šventę, sudaryti progos iš-girsti mūsų jaunus, būsimuo-sius prozininkus ir poetus.

Gintaras Aukštuolis

V.L.

x Lietuvių pasaulio cen-tras Lemontė ruošia „Pavasario balių“, kuris bus šeštadienį, gegužės 22 d., 6 val. vakaro cen-tre. Šokiams gros „Žiburio“ orkestras.

x Alfonsas Simonėlis, Las Vegas, Nevada, buvo atvykęs į Čikagą ir ta proga aplankė „Draugą“ ir paukuoja 20 dol.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.